

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 57 TEMMUZ 2018
SESI
Optik Magazin Dergisi

XX
minimix
memory eyewear

ben.x®
memory eyewear

ben.x®
memory eyewear

by **mercan**

www.mercanoptik.com.tr

@benxeyewear

ıŖıĖa hükmet!

anında >> **reaksiyon**
hızlı >> **deęiŖim**
kolay >> **adaptasyon**

TEMMUZ 2018

EDİTÖRDEN 7 SEKTÖRDEN VE DÜNYADAN HABERLER 8
8 HABER

2018 FIFA Dünya Kupası

10 HABER

Az görenlere 'Teleskoplu gözlük'

14 HABER

Gözlüğü aksesuar deyip basite almayın !

18 SAĞLIK

Minimix Çocuk Çerçeveleri, fark yaratıyor

22 AKTÜALİTE

Zayıf Görüş

DOSYA KONULARI

HOBİ

Pul ve Pulculuk

26

AKTÜALİTE

Çocuk Göz Sağlığı

28

SAĞLIK Görsel Destek Tedavisi (Vision Therapy) Nedir? 30

MODA 2018 Ünlü yıldızlar hangi gözlükleri kullanıyor? 34

MODA Gözlüğümüzü takıp 1950'lere dönüyoruz 38

MODA Havacılıkta Güneş Gözlükleri 40

SAĞLIK Murat Uyar / Tedavisi olmayan göz hastalıkları 46

FIRTINA ÖNCESİ Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu / Çılgın hortum 48

mevsimi açıldı.

SEKTÖRDEN Mehmet R. Akay / Doğru Bilinen Yanlışlar 50

SEKTÖRDEN Metin Turanlı / Bir vida, iki gözlük 54

HAVACILIKTA GÜNEŞ GÖZLÜKLERİ 40

OPTİSYENİN SESİ E-DERĞİ
Ayda bir yayınlanır
TEMMUZ 2018

www.optisyeninsesi.com Adına
İmtiyaz Sahibi
Orhan Küreli

Sorumlu
Yazı İşleri Müdürü
Ozan Küreli

Yazı Kurulu Üyeleri
Mustafa Küreli, İlm. Av. Oğuz Ünal
Hakan Hürsever, Prof. Dr. Miktađ Kadioğlu
Dr. Ahmet DoĐan Ataman, Mehmet Can
Đahin

Görsel Yönetmen
Mustafa Küreli

Grafik Tasarım-Uygulama ve Editöryal
Çalışma Tuna Yıldırım / CLINART Str. Arş.
Sağ. Dan. Org. Yay. Ltd. Şti.
(0 212 291 54 83)

Reklam Pazarlama
0 535 586 05 93
tunayildirim1972@gmail.com

Fotoğraf Editörü
Cesur Erol

E-Posta:
bilgi@optisyeninsesi.com
dergi@optisyeninsesi.com

Yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarına
aittir. Reklamların sorumluluğu ise reklam
verene aittir. Dergide yayımlanan yazı
ve resimler kaynak gösterilmek suretiyle
iktibas edilebilir. Optisyenin Sesi günlük
ortalama raytingi 3000 olan
www.optisyeninsesi.com internet sitesinde
yayımlanmaktadır.

Bu dergi Temmuz 2018 tarihinde
internette online olarak izlenebilmiştir.

ben.x®
sunglasses

ben.x®
memory eyewear

by **mercan**

www.mercanoptik.com.tr

Artık güneş gözlüklerinin tıbbi cihaz kapsamından çıkartılmasından sonra internetten, köşedeki bakkala kadar güneş gözlüğü satmayan kalmadı. Göz sağlığının bu kadar önemini yitirilmesini tüm sektör kaygı ile izliyoruz.

1 Haziran Gözlükçüler Günü

Değerli Meslektaşlarımız, Ramazan Bayramı ve seçimin ardından gelen yaz tatili ile yeni bir döneme başlıyoruz. Seçimlerin mesleğimize ve ülkemize hayırlar getirmesini dilerken, bu sıcak yaz günlerinde tüm meslektaşlarımıza hayırlı işler dilerim. Artık güneş gözlüklerinin tıbbi cihaz kapsamından çıkartılmasından sonra internetten, köşedeki bakkala kadar güneş gözlüğü satmayan kalmadı. Göz sağlığının bu kadar önemini yitirilmesini tüm sektör kaygı ile izliyoruz. Ulusal standartlarla nedeniyle güneş gözlükleri dünya genelindeki gibi tıbbi cihaz kapsamına sokulmayabilir. Ancak sadece Optisyenlik müessesesinde satılmasına da hiçbir şey engel olmamalıdır. Umarım bereketli bir yaz olur.

2018 FIFA Dünya Kupası

2018 FIFA Dünya Kupası, 21. FIFA Dünya Kupası organizasyonudur. Turnuvanın ev sahibi, 2 Aralık 2010'da yapılan oylama sonucunda kazanan Rusya'dır. Turnuvadaki maçlar 12 farklı stadyumda 14 Haziran 2018 ile 15 Temmuz 2018 tarihleri arasında oynanacaktır.

Bu Rusya'nın ev sahipliği yaptığı ilk FIFA Dünya Kupası olacaktır. Rusya Futbol Federasyonu tarafından organize edilecek olan turnuva, Doğu Avrupa'da düzenlenen ilk turnuva olacaktır.

Rusya'da organize edilen ve şu anda devam eden yirmi birinci FIFA Dünya Kupası finallerini sunmak için Rusya'dan toplam 11 şehir seçilmiştir. Bunlar: Kaliningrad, Kazan, Moskova, Nijniy Novgorod, Rostov-na-Donu, Sankt-Peterburg, Samara, Saransk, Soçi, Volgograd, ve Yekaterinburg'dur.[1]. Turnuva maçları, 11 ev sahibi şehirde bulunan 12 stadyumda

yapılacaktır. 12 stadyum, FIFA'nın turnuva düzenleyecek ülkeye koştugu minimum stadyum sayısı şartıdır. 12 stadyumdan 3'ü restorasyon görüp, 9 tanesi ise Aralık 2017'ye dek inşa edilmiştir.

32 takımın katılacağı turnuvanın grup aşamasında takımlar dörderli sekiz gruba ayrılacak ve her grupta takımlar tek devreli lig usulü mücadele edecektir. Gruplarını ilk 2 sırada tamamlayan takımlar son 16 turuna yükselecektir.

Ev sahibi Rusya, otomatik olarak A1 pozisyonuna yerleşecek ve 14 Haziran 2018 tarihinde açılış maçını oynayacaktır.

BOLON

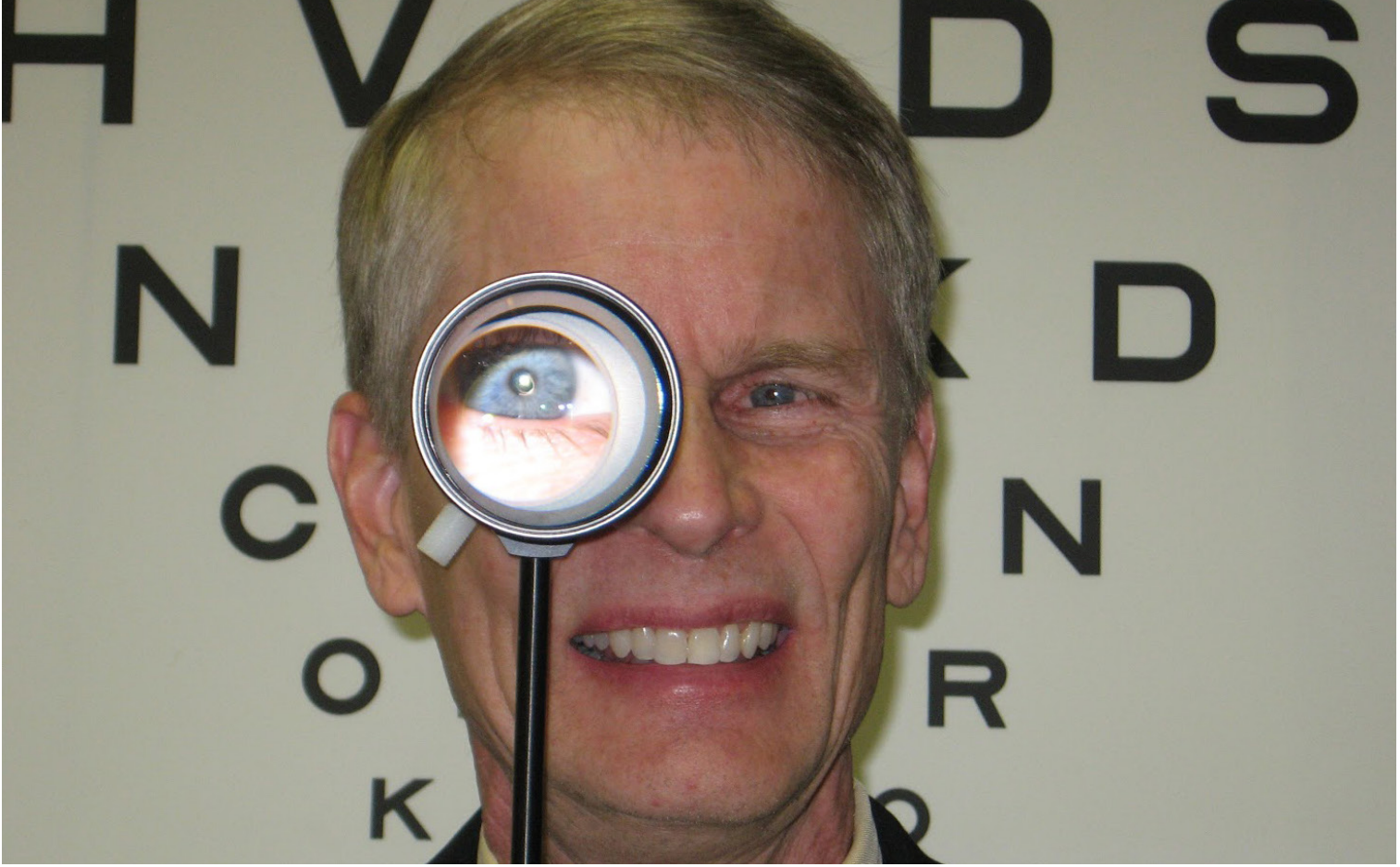
EYEWEAR

Hailey Baldwin

Az görenlere ‘Teleskoplu gözlük’

‘Teleskoplu gözlük’, az görme yetisine sahip olanlarda görme kapasitesini yüzde 90 oranında artıracaktır.

Ankara Üniversitesi (AÜ) Halk Sağlığı Anabilim Dalı Görme Engelliler Rehabilitasyon ve Araştırma Biriminde, teleskoplu gözlük kullanımını öğretiliyor.

AÜ Halk Sağlığı Anabilim Dalı bünyesinde hizmet veren Az Görenler Merkezi Sorumlusu Prof. Dr. Aysun İdil, Türkiye’de az görme ve körlük ile ilgili ulusal bir kayıt sisteminin olmadığını, ancak hesaplamalara göre her bin kişiden 5’inin yüzde 5’in altında görme yeteneği (kör) olduğunu ve bin kişiden 20’sinin ise az görebildiğini söyledi.

Türkiye’nin göz hastalıklarının tedavisinde çok

iyi bir noktada bulunduğunu, ancak rehabilitasyon açısından eksikler olduğunu belirten İdil, “AÜ bünyesinde hizmet veren Az Görenler Rehabilitasyon Merkezi’nin, üniversite bünyesinde Türkiye’de kurulmuş ilk ve tek merkez olduğunu” söyledi.

Merkezde yaklaşık bin hastanın rehabilitasyon hizmetinden yararlandığını ifade eden İdil, “Hastaların yüzde 60’ında ‘yararlı görme’ sağlandı. Yüzde 3’ü cihaz kullanımını reddetti, yüzde 9.5’unun görme yeteneği bu sistemi kullanmaya uygun değildi, yüzde 8.4’ü ise az görme yardım cihazı dışında reçeteli normal gözlük desteğiyle

FreeForm® Spectacle Lenses

Dünya, **bizimle** görüyor.
The World sees **(with)** us.

gör
hayatı!

view
life!

vê
a vida!

Sieh, das
Leben!

voir
la Vie!

ve
la vida!

увидеть
жизнь!

چشم انداز
زندگیا

انظر
للحياة!

FreeForm®
TECHNOLOGY

hedeflerine ulaştı” dedi.

İdil, merkezlerinden, 6 yaş altı okul öncesi gruptan yararlananların oranının yüzde 5 olduğunu, yüzde 26 oranında okul dönemi yaş grubunun ve yüzde 41 oranında 19-64 yaş aralığındaki yetişkin gruptaki kişilerin faydalandığını, ayrıca gelenlerin yüzde 93’ünün sosyal güvenliğinin bulunduğunu belirtti.

KULLANIMI KOLAY DEĞİL, UYUM SÜRECİ GEREKİYOR

Merkeze başvuruya gelenlerin öncelikle tüm görme fonksiyonlarının değerlendirildiğini ve ardından kişiye özel cihazların seçildiğini belirten İdil, “Bunun için optik ya da optik olmayan sistemler kullanılıyor. Optik sistemlerden, çeşitli formlarda üretilmiş teleskopik, mikroskopik ve benzeri gözlükler kullanılıyor. Az gören hastalar için geliştirilmiş ve gözlüklerin üstüne monte edilmiş küçük teleskoplu gözlükler ile kişinin yüzde 10’luk görme kapasitesi yüzde 90’ın üstüne, hatta tam düzeye çıkabiliyor” diye konuştu.

İdil, teleskopik gözlüklerin kullanımının kolay olmadığını, hastanın buna uyum sürecinin aşamalı olduğu için zaman aldığını vurgulayarak, şu bilgileri verdi:

“Teleskopik gözlük, önce kişiye oturarak kullanılır. Gözlüğü takıp, alışması sağlanır. Çünkü, teleskop sayesinde, objeler bulunduğu büyük ve farklı yerde görülüyor. Bu da özellikle yaşlılar ve çocuklar için düşme riskini artırabiliyor. Yaklaşık bir ay oturarak kullanım sağlanır, ikinci aşamada ise teleskopik gözlüğün model ve uygulama yerleri değiştirilerek, yürürken kullanımı sağlanır. Bu sürecin de adaptasyonu altı ayı bulabiliyor.

ÖĞRENCİLER İÇİN ÇOK AVANTAJLI

Daha sonrasında ise evde günlük yaşamda veya mesleki alanda nasıl kullanılacağı öğretiliyor. Eğitim aşamaları yapılmadığı takdirde cihazlardan yararlanma oranı yüzde beşin altında olabiliyor.”

Teleskopik gözlük kullanımının özellikle öğrenciler için çok avantajlı olduğuna dikkati çeken İdil, “Örneğin, görmesi nedeni ile eğitimden yarılanma olanağı kısıtlanan bir öğrenci, teleskoplu gözlük kullanarak bu engeli aşabilmektedir. Çok kitap okuması gereken hukukçular, ara mesafeyi görmesi gereken piyanistler, uzak görüşün çok önemli olduğu fotoğrafçılar da bu cihazları kullanarak mesleklerini yapabiliyor” dedi.

GERİ ÖDEMEDE SIKINTI OLABİLİYOR

İdil, teleskoplu gözlük kullanımının yurt dışında 1950’li yıllardan bu yana sıkça kullanıldığını, ancak Türkiye’de kullanımının yeni olduğunu söyledi. Gözlüklerin rahatlıkla temin

edilebileceğini, fakat geri ödemede sıkıntı yaşanabildiğini belirten İdil, “SGK şimdi çok sınırlı bir ödeme yapıyor ve katkı payını artırdı” diye konuştu.

İdil, teleskoplu gözlüklerin diğer gözlüklerden oldukça farklı olduğu için yadırganabildiğini, kimi hastaların estetik kaygısı ya da toplumdan gelebilecek tepkilerden dolayı gözlüğü kullanmayı reddettiğini söyledi. Teleskopik gözlüklerin daha estetik olabilmesi için yurt dışında çalışmalar yapıldığını da anlatan İdil, “Teleskop, son teknoloji ile gözlük camı haline getirildi. Yani, çok yakında gözlüğün üstüne ayrı bir şekilde teleskop monte edilmeyecek” dedi.

NOVAX®

FreeForm® Spectacle Lenses

view
life!

FreeForm®
TECHNOLOGY

...Çünkü hayat görmeye değer!
...Because, the life is worth to view!

Gözlüğü aksesuar deyip basite almayın !

Gözlük seçimi hem göz sağlığı hem de estetik kaygıların giderilmesi açısından önemli.

Doğru seçilmeyen gözlük, kişinin gözlüğe adaptasyonunu zorlaştırırken, tedavi amaçlı uygulamalarda hastalık derecesini artırabiliyor. Gözlük, uzman hekim tarafından reçete edilmeli ve yine uzman bir optisyen tarafından uygulanmalı.

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Optisyenlik Programı Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. İbrahim Şahbaz, gözlük seçiminde dikkat edilmesi gerekenler konusunda şu uyarılarda bulundu:

- Gözlük seçimi yapılırken gözlüğün kullanıcının yüz şekline uyumu dikkate alınmalı. Pupila mesafesi veya şakak genişliği veya göz çukuru gibi standartlara dikkat edilirse kullanıcının rahat bir seçim yapması, dolayısıyla cam numaralarına daha kolay adapte olması sağlanabilir.

- Çerçeve seçiminde mevcut reçete değerlerinin uygulanabilir formlarına yönelmek, kullanıcının hem estetik hem de görme performansını üst seviyeye taşıyacak bir sonuca götürür bizi.

- Kullanıcının yaşı, tarzı, bireysel kimliği dikkate alınarak yapılacak bir gözlük seçiminde kişinin görme ihtiyacı giderilirken aynı zamanda bir tamamlayıcı aksesuar haline dönüştürülen gözlüğün günlük yaşamdaki yeri daha keyifli ve kalıcı hale getirilebilir.

Saç ve ten rengiyle uyumlu olmalı

- Çerçeve seçiminde renkler kişinin saç ve teni ile uyum gösterecek şekilde belirlenirse özellikle ilk kullanıcılar için bu uyum kişinin tek gözlük sahibi olacağına şayet; gözlüğün, her gün aynı giysiyi giymek gibi bir sıkıcı durum oluşturmasını engelleyebilir.
- Kullanıcının bilinen bir alerjik durumu var ise mutlaka tespiti doğru yapıp alerji yapmayan materyallerden üretilmiş

Her koşulda tam koruma! Pixar kaplama teknolojisinin sunduğu tüm ayrıcalıklar Pixar BLUV'da

Pixar BLUV cihazlardan yansıyan mavi ışık ve UV korumasının yanın sıra, standart PIXAR kaplamanın tüm koruma özelliklerini de taşır.

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir

Buhar itici
özellik

Maksimum
UV Koruma

Mavi ışık
önleyici

çerçevelere yönlendirilmelidir.

- Sağlıklı bir gözlük kullanıcısının uzun vadeli memnuniyeti için uygulama ve kullanıma dair tüm detaylar konusunda bilgi sahibi olması en doğal hakkıdır. Özellikle spesifik değerleri olan reçetelerde (multifocal, prizmatik veya yüksek numaralı camlar gibi) kullanıcı yeterince bilgilendirilmelidir.
- Özellikle multifocal dediğimiz birden fazla odaklı camlarda kullanıcının mesleği ya da aktif kullanım alanları dikkate alınarak yapılacak seçimler kullanıcının memnuniyetini artırır yönde olacaktır.

Gözlük, bir yüz giysisidir

Gözlüğün tıpkı bir yüz giysisi olduğunu unutmadan, üretim kalitesi iyi belirlenmiş markalardan seçilmesi sonrasında yaşanacak servis vs. gibi taleplerde sorunsuzluğa daha

da yaklaştıracaktır kullanıcıyı.

- Uzman bir hekim tarafından belirlenmiş olan gözlük reçetesinin yine uzman bir optisyen tarafından uygulanması seçimlerin ticari kaygılardan uzaklaştırıp tamamen sağlıklı bir kullanıma yönlendirecektir.

Uzman optisyenlere danışın

- Özellikle tedavi amaçlı yapılan uygulamalarda (göz tembelliği şaşılık az görme gibi ..) mutlaka iyi bir optisyen doktor ve hasta iletişimi kullanıcının faydasına olacaktır.
- Doğru olmayan ya da eksik olan gözlük seçimlerinin kullanıcıyı mutsuz edeceği gibi aynı zamanda hekimin tedavisini de tamamlamayacağından, mutlaka güvenilirliği tescil edilmiş optik sektöründeki uzman optisyenlerden hizmet almak öncelikli tercihimiz olmalıdır.

PIXAR®UV

maksimum görüş performansı
maksimum **UV** koruma

gör
hayatı!

süper hidrofobik + UV 400 koruma
integral anti-refle kaplama

Yansımaları önler,
görüş netliği sağlar.

Su
tutmaz

Çizilmelere
karşı dirençli

Toz ve kir tutmaz,
kolay temizlenir.

Buhar itici
özellik.

Maksimum
UV Koruma

NOVAX®
FreeForm® Gözlük Camları

Minimix Çocuk Çerçevesleri, fark yaratıyor

Göz hastalıkları ile ilgili bilgi eksikliğinden kaynaklanan ihmallere sonucu çocuklarımız ileri yaşlarda tedavisi oldukça zorlaşan sorunlarla karşılaşabilirler. Pek çok önemli göz hastalığı küçük yaşlarda ortaya çıkar.

BATUM OPTİK - BURSA

BİZİM OPTİK - BURSA

mercan

Tel: +90 212 485 90 05
info@mercanoptik.com.tr

ben.x
sunglasses

Bu gelişmelerin elde edilmesinde hane halkı gelirlerinin ve eğitim düzeylerinin artışı yanında beslenmenin iyiye götürülmesi, kontaseptif kullanımının belli bir düzeye ulaşmış olması, barınma-sağlıklı su-hijyen koşullarının iyileştirilmesi gibi etkenlerin rolü olmuştur. Bu etkenlerin bahsettiğimiz gelişmelere katkıda bulunabilmesi ancak sağlıkla ilgili riskler, sorunların ve hastalıkların sebepleri, önleme mekanizmaları, hastalıkların tedavisi, etkili politikaların uygulamaya konulması ile gerçekleşebilmiştir. Küçük yaşta gözlük kullanmaya başlayan çocuklar için çerçeve seçimi, gözlük tutumu ve alışkanlığı büyük önem taşıyor. Gözlük çerçevesinin

çocuğa rahatsızlık vermesi durumunda çocuk gözlük takmaktan kaçınıyor.

Gözlük çerçeveleri plastik mi metal mi olmalı?

Hafifliği sayesinde burun üzerinde baskı yaratmayan gözlükler ağırlık yapıp rahatsız etmez.

Minimix, Çocuk gözlükleri, aerodinamik saplı tasarım özelliğine sahip, bükülmeye veya kırılmaya daha dayanıklı, daha hafif ve daha ekonomik olmaları nedeniyle minimix çerçeveler çocuklar için iyi bir seçenektir.

Minimix Çocuk gözlük çerçeveleri, çocuklar için dizayn edilmiş ve kullanım esnasında büyük rahatlık sunar.

Yüzü daha iyi kavrayarak çerçevenin düşme riskini azaltır ve daha güvenli

mercan

Tel: +90 212 485 90 05
info@mercanoptik.com.tr

ben.x®
sunglasses

şekilde yüzde durmasını sağlar.
Ayrıca sapların ucuna takılan lastik bant seçeneği de çerçeveyi sabitler.
Minimix şimdi seçkin optisyenlik müesseselerin de korner' lar açıyor.
Gözlük kullanımının küçük yaşlarda başladığını düşünürsek, gözlüğü sevdirerek taktırmak ta beceri ister. İşte Minimix, Optisyenlik müesseselerinin bir köşesinde oluşturduğu çocuk reyonları ile müesseselere farklılık katıyor.

MÜŞTERİ GÖRÜŞLERİ:
YENİ DÜNYA OPTİK - ÇORLU BİROL

BEY;

Yapmış olduğunuz çocuk projesi sadece ticari bir iş değil piyasada ulaşmakta zorlandığımız bebek kategorisindeki ürünleri bizlere ulaştırarak bir sosyal sorumluluk projesini hayata geçirmiş oldunuz. Mağazamda Görsel bir çocuk köşesi oluşturduğum için çocuk gözlüğü satışlarım ilk hafta dan artış gösterdi. Mercan optike bu güzel çalışmasından dolayı teşekkür ediyorum.

TÜLEK OPTİK - ESKİŞEHİR AHMET BEY;

Yüksek kalitede üretilmiş olan Minimix ürünleri Burun ergonomisi ile iyi tasarlanmış ve tam ihtiyacım olan konsept'i sunduğunuz

minimix çocuk gözlükleri

mercan

Tel: +90 212 485 90 05
info@mercanoptik.com.tr

ben.x
sunglasses

için Mercan Optik 'e bu hizmetinden dolayı teşekkür ederim.

TUNA OPTİK – SULTANGAZİ ERVİN SERBEST BEY;

Uzun zamandır yapmayı düşündüğüm optik mağazamda ki en uygun noktaya tamda tabiri caiz ise cuk diye oturdu. Konsept harika olmuş ben ek bir masraftan kurtardı.

EMİRHAN OPTİK – BAYRAMPAŞA YASİN BEY;

Çalışma çok başarılı çocuklu ailelere

daha rahat satış yapabiliyoruz. Çocuklar boyama kitabı ve oyuncaklar ile oyalanırken biz ebeveynlere rahat bir şekilde sunum yapabiliyoruz.

ÖZLEM OPTİK – BURSA TAHSİN BEY;

Uzun zamandır piyasamızda eksikliğini hissettiğimiz temin etmekte zorlandığımız bebek gurubunda iyi bir çeşitle ihtiyacımıza karşılık olan ve yerli ürün olduğu için ayrıca çok memnun kaldık. Teşekkür ediyorum. Başarılarınızın devamını diliyorum.

Zayıf Görüş

Temel olarak zayıf görüş gözlükle, kontakt lensle, ilaçla veya göz ameliyatıyla tamamen düzeltilemeyen önemli görüş bozukluğunu ifade eder.

Şunları içerir:

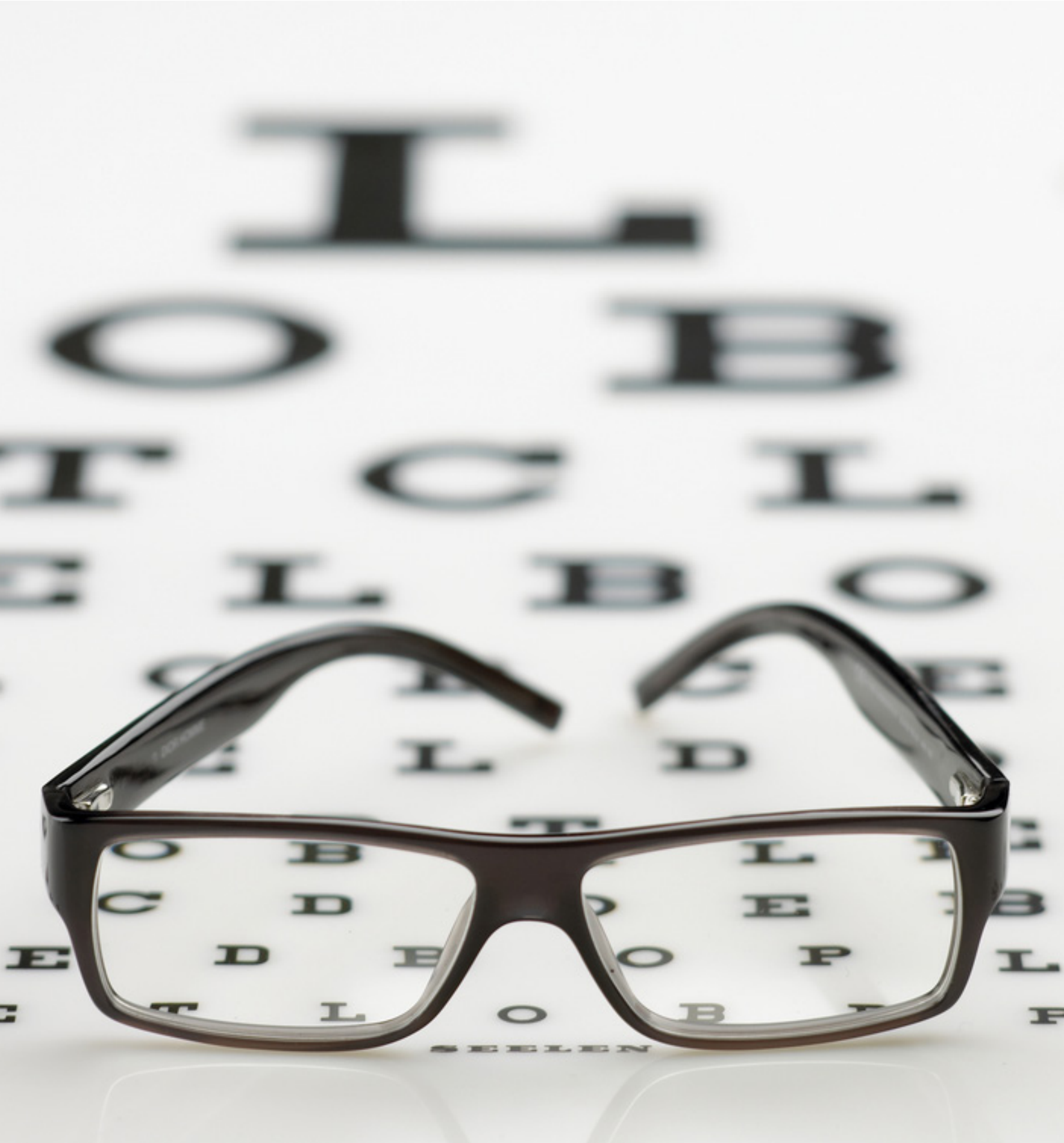
- En iyi düzeltilen görüş keskinliği (BVCA) kaybı daha iyi gözde 20/70'ten daha kötüdür.
- Önemli görüş alan kaybı. Tünel görüşü (çevrede görüş eksikliği) ve kör noktalar görsel alan kaybının örnekleridir.
- Yasal körlük. Bazı ülkelerde bu en iyi olası düzeltmeyle en iyi gözde 20/200 veya daha az merkezi görüş keskinliğidir ya da 20 derece veya daha az görsel alandır.
- Neredeyse tam körlük.

Sebepler

Göz hastalıkları zayıf görüşün yaygın bir sebebidir:

- Puslu, bulanık görüş kataraktlardan kaynaklanabilir.
- Bulanık veya kısmen engellenmiş merkezi görüş makula dejenerasyonuna özgüdür.
- Diyabetik retinopati kör noktalara, bulanıklığa ve görsel bozulmaya neden olur.
- Zayıf çevre görüşü glokomun ayırıcı özelliğidir.
- Pigmenter retinopati (tavuk karası) çevresel görüşü ve karanlıkta görme yeteneğini azaltır.
- Işık duyarlılığı ve kontrast kaybı da bu hastalıklarla başka hastalıkların belirtisidir.

Kalıtım ve göz yaralanmaları da düşük görüşle sonuçlanabilir.

Etkisi

Yetişkinler kadar çocukların da görüşü bir doğum kusuru veya yaralanmadan ötürü bozulabilir. Zayıf görüşlü çocukların kavramları öğrenmede sorunları olabilir ve erken yıllardan itibaren özel talimatlara ihtiyaç duyacaklardır. Başka çocuklar ve yetişkinler arasında sosyalleşmek için ek yardıma da ihtiyaçları olabilir.

Ama düşük görüş yaygın olarak yetişkinleri ve ileri yaştakileri etkiler. Görüş kayıpları travmatik olabilir, üzüntü ve depresyona yol açabilir.

Güvenli şekilde araç kullanmak, hızlı okumak, televizyon izlemek veya bilgisayar ekranına bakmak zayıf gören kişilerin dünyadan uzaklaşmış hissetmelerine neden olabilir. Şehir merkezinde bağımsız dolaşamayabilirler veya başka yiyeceklerle ihtiyaçlar için alışveriş yapamayabilirler.

Görüşü bozulmuş bazı kişiler arkadaşları ve tanıdıklarına çok bağımlı hale gelirken diğerleri tek başına yaşar. Yazık çünkü görüş bozulmasının üstesinden gelmek ve bağımsız olarak yaşamak için kişilere yardımcı olan birçok ustalıkli alet bulunur.

Tedavi

Günlük etkinliklerinizi sergileme ve yaşamdan zevk alma becerilerinizi engelleyen bir görme bozukluğunuz varsa ilk adımınız tam bir göz muayenesi için bir göz bakım uzmanıyla görüşün. Gözlükler veya kontakt lensle

düzeltilemeyen zayıf görüş yaşa bağlı makula dejenerasyonu, glokom veya pigmenter retinit gibi ciddi bir göz hastalığının ilk işareti olabilir.

Alınması gereken bir katarakt meydana geldiğini de gösterebilir. Durum ne olursa olsun daha fazla görme kaybı yaşanmadan harekete geçmek akıllıcadır.

Göz doktorunuz standart gözlük, tıbbi tedavi veya ameliyatla yeterince düzeltilemeyen görme kaybınız olduğunu keşfederse yeni durumunuzla baş etmek için sonraki adımları atmanıza yardımcı olacaktır.

Zayıf görüş alanında çalışmayan bir göz doktoru sizi bir zayıf görüş uzmanına yönlendirir.

Bir zayıf görüş uzmanı sizde bulunan görme kaybının derecesi ve türünü değerlendirebilir, uygun zayıf görüş araçlarını, dijital masaüstü büyüteçlerini ve biyoptik teleskopları reçete edebilir ve onları nasıl kullanacağınızı öğrenmenize yardımcı olabilir.

Yeni seçenekler arasında alışveriş yapmak ve dışarıda yemek yemek için elde taşınan dijital büyüteçlerin yanı sıra bilgisayar kullanımını büyütme ve metinden konuşmaya özellikleriyle basitleştiren yazılımlar da bulunur.

Zayıf görüş uzmanı da optik olmayan uyarlamalı cihazları, örneğin büyük fontla basılmış malzeme, ses kayıtları, özel ışık özellikleri ve çeklerle belgeleri imzalamak için imza rehberlerini önerebilir. Renkli UV filtreleri olan özel gözlükler ışık duyarlılığını azaltıp kontrastı artırabilir.

Gerekirse, uzmanınız veya göz doktorunuz görme kaybınızla baş etmenize yardımcı olabilmemiz için bir zihinsel sağlık uzmanı ve/veya hareket koçuna da sizi yönlendirebilir.

Geleceğin progresifi Progresifin geleceği

nucleo

A Variable Base Curve Lens

4D

Pul ve Pulculuk

Filatelî Nedir?

Posta pulları, dünyada ilk kez 06 Mayıs 1840 tarihinde İngiltere’de kullanılmıştır. Ülkemizde ise 13 Ocak 1863 tarihinde kullanılmaya başlamıştır. Posta pulları aynı zamanda koleksiyon amacıyla da kullanılmaktadır.

Posta pulları bir ülkenin kültürel, politik, turistik ve ekonomik propagandasını yapar. Bayrak gibi toprak gibi bağımsızlık sembolüdür. Posta pulları ve bununla ilgili İlk Gün Zarfı, Özel Gün Damgası, Posta Kartı ve benzeri maddeleri biriktirmeye FİLATELİ (Pulculuk), bu işi yapan kişiye de FİLATELİST denir.

Pul Nedir?

Pul, önyüzünde çeşitli resim, şekil veya motifler basılmış, arka yüzüne özel bir zımba sürülmüş kare, dikdörtgen, üçgen, altıgen, yuvarlak, simetrik ve asimetrik veya benzeri şekillerde hazırlanmış, çeşitli büyüklüklerde olabilen, değerli bir kağıttır.

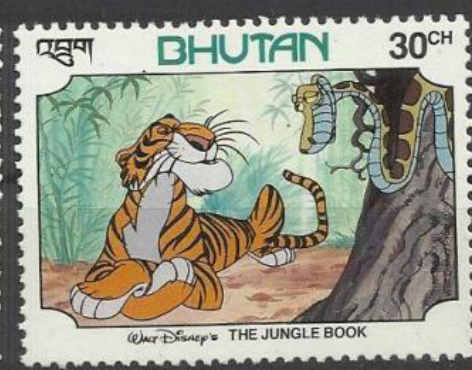
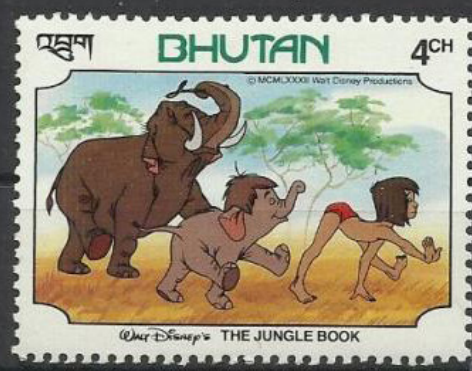
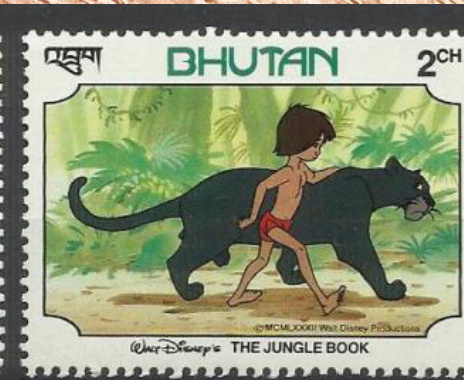
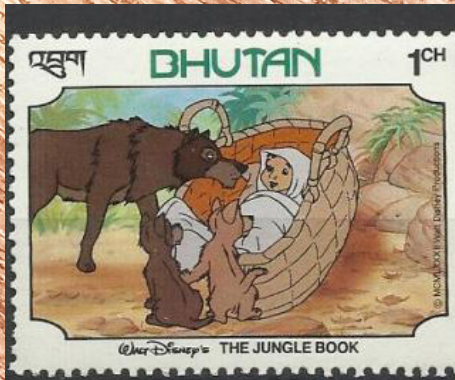
Pulun ön yüzünde, ait olduğu ülkenin adı ve para birimine göre değeri yazılıdır. Bu değere ‘Nominal Değer’ denir. Bazı ülke pullarında, ülke adı ve pulun nominal değeri başka dil ve alfabede de yazılabilir.

Dünyada ilk pul İngiltere de basıldığı için yalnızca İngiliz pullarında devlet adı yazılı değildir.

Pullar, çeşitli büyüklükteki kağıtlara tabaka halinde değişik baskı yöntemleri ile basılır ve koparma kolaylığı bakımından özel zımba cihazı ile perfore edilirler. İlk pullar tabakalardan makasla kesilerek ayrılırdı ve arkaları zımbalı değildi.

Çocuk Göz Sağlığı

Çocuk Göz sağlığı Göz hastalıkları ile ilgili bilgi eksikliğinden kaynaklanan ihmaller sonucu çocuklarımız ileri yaşlarda tedavisi oldukça zorlaşan sorunlarla karşılaşabilirler. Pek çok önemli göz hastalığı küçük yaşlarda ortaya çıkar. Ancak erken teşhis ve doğru tedavi ile başarılı sonuçlar elde edilebilir.

0-16 yaş grubundaki çocukların gözlerini korumak için;

İlk 1 yaşında

Okula başlamadan önce,

Okul süresince düzenli göz muayenesi yapılması gereklidir.

Ancak aşağıdaki belirtilerde vakit kaybetmeden çocuk göz hastalıkları alanında uzman bir göz hekimine (pediatrik oftalmolog) gidilmelidir.

Bir gözü kısma ya da kapatma

Siyah görünmesi gereken göz bebeğinde beyaz ya da puslu renk

Cisimleri sürekli gözüne yakın tutma

Başını bir yana eğerek bakma

Gözlerini sık sık ovuşturma

Bir veya iki gözün içe veya dışa kayması

Prematüre doğum

Ailede göz tembelliği teşhisi

Ailede göz bozukluğu

Çocuklarda Göz Hastalıkları:

bebeklerde Kornea HastalıklarıBebeklerde

Kornea Hastalıkları

Göz Tembelligi

Glokom (Göz Tansiyonu)

Göz Kapağı Hastalıkları

Göz Sulanması –(gözyaşı kanal tıkanıklığı)

Gözde Çapaklanma ve Kanlanma

Prematüre Retinopatisi (ROP)

Bebeklerde Göz Tümörleri

Renk Körlüğü

Nistagmus (İstem dışı göz hareketleri)

Doğumsal Katarakt

Tedavi Seçenekleri

Çocuk Göz Hastalıkları Tedavisi Süreçleri

Düzenli muayeneler sayesinde bir veya her iki gözde görme azlığı, buna neden olan

hastalıklar ve şaşılık erken tespit edilebilir. İlk muayeneyi 1 yaşında yaptırmak oldukça önemlidir;

Düşük göz kapağı, Nistagmus adı verilen istem dışı göz hareketleri de bu dönemde erken teşhis edilerek tedaviye başlanabilir.

Katarakt, göz tansiyonu, retina problemleri gibi hastalıklara bu dönemde tanı konulması, geri dönüşü olmayan görme kayıplarını engelleyecektir. Katarakt veya gözün ağ tabakasındaki rahatsızlıklar 2-3 ay içinde kalıcı görme kaybı ve sonrasında yaşam boyu düzelmeyen göz titremelerine (nistagmus) neden olmaktadır.

6 ay -1 yaş arası muayene özellikle şaşılığın tespit ve tedavisi için son derece önemlidir. 6 aydan sonra devam eden kaymalar mutlaka tedavi gerektirir. Bu dönemde burun kökünün henüz gelişmemesine bağlı olarak gözlerde yalancı kayma denilen durum da görülebilir.

Çocuklara Özel teşhis ve tedavi katları minik gözleri korumak ve sağlığına kavuşturmak için çocuk hastalara uygun şekilde tasarlanan tedavi merkezlerinde hizmet verilmektedir.

Çocuk Anestezisi ve sterilizasyon Çocuk göz hastalıklarının takip ve tedavisinde FDA (Amerikan Sağlık İdaresi) onaylı teknoloji ve malzemeler kullanılmaktadır. Anesteziye gerek görüldüğü taktirde çocuk anestezisinde uzman anestezi hekimleri tarafından uygulanmaktadır. Steril ameliyathaneler çocuk hastalara da uygun şekilde dizayn edilmiş masalarda ve kişiye özel olarak tek sefer kullanılan tıbbi malzemelerle gerçekleştirilmektedir.

Görsel Destek Tedavisi (Vision Therapy) Nedir?

Görsel destek tedavisinin amacı, 'iyi bir görme' için gerekli olan görsel becerilerin geliştirilmesidir.

Dr. Eğer kişinin görme keskinliği (visual acuity) tam (ölçülen sisteme göre 10/10, 20/20 gibi) ise, çoğunlukla görsel durumun (vision) normal veya ideal olduğu düşünülür. Oysa, görme keskinliği, kişinin belirlenen bir uzaklıkta net görebilme ve ayrıntı seçebilme yetisidir ve görme eşelleri ile ölçülür. Görme keskinliği tam olan kişilerde bile, okuma ve yazma gibi bazı işlevlerde zorluklar yaşanabilir. Sonuç olarak kişinin görme keskinliğinin tam olması, görsel durumun(vision) ideal olduğunu göstermez. Net görme, yani görme keskinliğinin tam olması, OKUMA ve ÖĞRENME için gerekli görsel becerilerden sadece bir tanesidir.

GÖRSEL DESTEK TEDAVİSİ NASIL YAPILIR?

Tam bir göz muayenesinden sonra, görsel algı becerileri değerlendirilir. Eğer gerekiyorsa, görsel destek tedavi programı 'bireysel' olarak kişinin gereksinimlerine göre planlanır. Program optik cihazlar ve çeşitli egzersizleri içeren, kurumsal uygulamalar ve evde yapılacak egzersizlerden oluşmaktadır. Kurumdaki uygulama genellikle haftada 1-2 seans olacak şekilde 6-9 ay süresince yapılır. Ancak kişinin gereksinimine göre bazen ev egzersizleri ile desteklenecek tek seans bile yeterli olabilirken, bazen bu süre 2-3 yıla uzayabilmektedir.

KİMLERE GÖRSEL DESTEK TEDAVİSİ YAPILMALIDIR?

Görsel destek tedavisine gereksinim duyan kişiler;

Görsel problemlere bağlı öğrenme bozuklukları

Öğrenmenin % 80 i görme yetisine dayalıdır. İki gözün birlikte çalışması, odaklanma, takip edebilme gibi görsel beceriyetersizlikleri, öğrenmeyi olumsuz yönde etkileyebilir.

Disleksi dahil okuma problemi olan çocukların % 80 inde, çözülebilir görsel problemler olduğu bildirilmektedir.

Şaşılık (strabismus) ve göz tembelliği (ambliopia)

Görsel destek tedavisi, şaşılık ve göz tembelliği durumlarında erken yaşlarda daha etkili olmaktadır. Ancak her yaşta yapılabilir.

Teknolojik yaşamın sonucunda oluşan göz problemleri;

Çağımızın koşullarına bağlı olarak pek çok kişi günlük yaşamının önemli bir bölümünü, bilgisayar ekranları karşısında ve yakın mesafede çalışarak geçirmektedir. Buna bağlı olarak, göz yorgunluğu, baş ağrısı ve görme ile ilgili problemler sıklıkla görülmektedir.

Özel durumlarda yapılan görsel rehabilitasyon; Nörolojik bir hastalık veya sinir sistemine yönelik bir travma, kişinin görmesini etkileyebilir. Beyin ve omurga travmaları, inme, gelişimsel gerilikler, serebral palsi, multipl sklerozis gibi durumlar da görsel rehabilitasyon tedavileri yararlı olabilmektedir.

Sporculara yönelik programlar;

İyi bir vizyon bile daha iyi olabilir. Sporcularda, görsel koordinasyonu, görsel reaksiyon zamanı, periferik farkındalık, iki gözün birlikte çalışması, odaklanma, izleme ve görsel becerilerin daha üst düzeye çıkarılması için, görsel destek tedavisi yapılabilir.

GÖRMEME BAĞLI ÖĞRENME PROBLEMLERİ İÇİN ÖN TEST

Yapılan çalışmalar, okul çağı çocukların yaklaşık %20 sinde, okul başarılarını olumsuz bir şekilde etkileyen tanı konmamış görsel problemler olduğunu göstermektedir. Üstelik bu çocukların pek çoğu, sadece uzak görme keskinliklerinin ölçüldüğü okul taramalarından geçmiş ve görme keskinliklerinin tam olduğu söylenmiştir. Görme keskinliği tam olmasına karşın, bazı çocuklarda iki gözün birlikte çalışabilmesini sağlayan işlevler, yazıyı izleyebilme ve okurken satırları kaybetmemek, çeşitli mesafelerdeki cisimlere bakarken(örneğin yakından uzağa bakıldığında) odaklanabilmek gibi yetilerde sorun olabilir. Bu gibi durumlar, çocuğun okulda başarısız olarak değerlendirilmesine neden olabilir.

Çocuğunuzun bu tür bir görsel problemi olup olmadığını saptamak için, aşağıdaki testi yapabilirsiniz.

Bu testi doldururken, çocuğunuz ile ilgili gözlemlerinize dayanarak ve gereken sorularda çocuğunuza bu durumu açıklayarak onun ifadelerini de göz önünde bulundurarak cevaplayınız.

Puanlamanız 20 nin altındaysa çocuğunuzun bir göz hekimine muayene ettirmeniz ve gerekiyorsa görsel destek tedavisi almasını sağlamanızı öneririz.

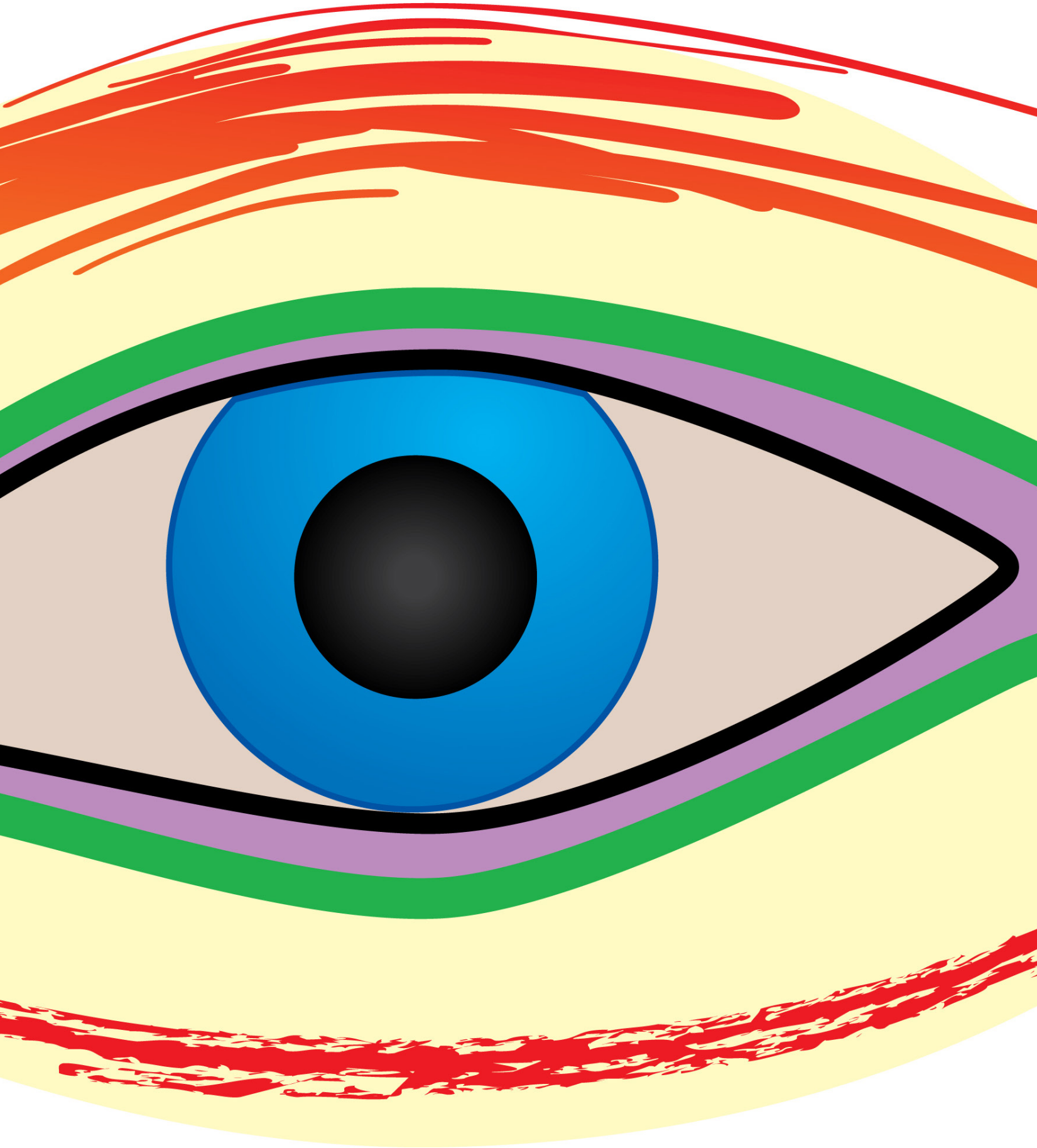

VISION (GÖRSEL DURUM) TESTİ

Aşağıdaki belirtiler hangi sıklıkta oluyor? (Puan)	Asla (0)	Nadiren (1)	Bazen (2)	Çoğunlukla (3)	Daima (4)
Yakın çalışma esnasında (okurken veya yazarken) baş ağrısı					
Gözlerde yanma, kaşıntı, sulanma					
Yakın çalışmaları (okuma veya yazma) sevmemek					
Okurken kelimelerde kayma veya bulanıklaşma					
Okurken satır atlama veya aynı satırı tekrar okuma, yerini kaybetme					
Okuma sırasında küçük kelimeleri atlamak					
Kitabı çok yakın tutmak veya yazarken çok eğilmek					
Okuma sırasında başını eğmek veya kitabı gözlerden birisine daha yakın tutmak					
Okuma sırasında dikkatini verememek					
Okuduğunu zor anlayabilmek					
Düzgün yazı yazamamak (yazının aşağı veya yukarı doğru kayması)					
Sayı basamak ve sütunlarını hizalayamamak Tahtada yazılanları deftere geçirememek					
Çalışırken sık sık ara verme isteği					
Ödevlerini zamanında bitirememek, zamanını iyi kullanamamak					
Sakarlık, her şeyi kırmak, etrafındaki eşyalara çarpmak					
Eşyalarını kaybetmek					
Hafızası zayıf olmak, çabuk unutmak					
Okulda görev almaya istekli olmamak					

Ünlü yıldızlar hangi gözlükleri kullanıyor?

Tarzlarıyla bize her daim ilham kaynağı olan ünlüler, bakalım seçtikleri güneş gözlükleriyle de bunu başarabilecekler mi?

Dünyanın en zengin top modeli unvanına sahip brezilyalı top model Gisele Bündchen, New York'taki evinden çıkarken son zamanların popüler modellerinden "siper" olarak da adlandırılan Diesel visor gözlükleri ile objektiflere yakalandı... Pembe, mor, siyah ve kahverengi gibi hem klasik hem de aykırı renklerde bulabileceğiniz bu güneş gözlüklerinin dört farklı rengi var... Tek yapmanız gereken size yakışanı bulmak...

Amerikalı şarkıcı Mariah Carey, Jack Russel cinsi sevimli köpeğiyle Beverly Hills'de Gucci mağazasında alışveriş yaparken görüntülendiğinde, bu yılın popüler modeli, kenarları bambu tasarımlı Gucci 2969 model güneş gözlüğünü kullanıyordu... Mariah Carey'in kullandığı Gucci marka bu güneş gözlüğünün farklı renk alternatifleri de mevcut. Yapmanız gereken tek şey yedi farklı renkten en beğendiğinizi seçmek...

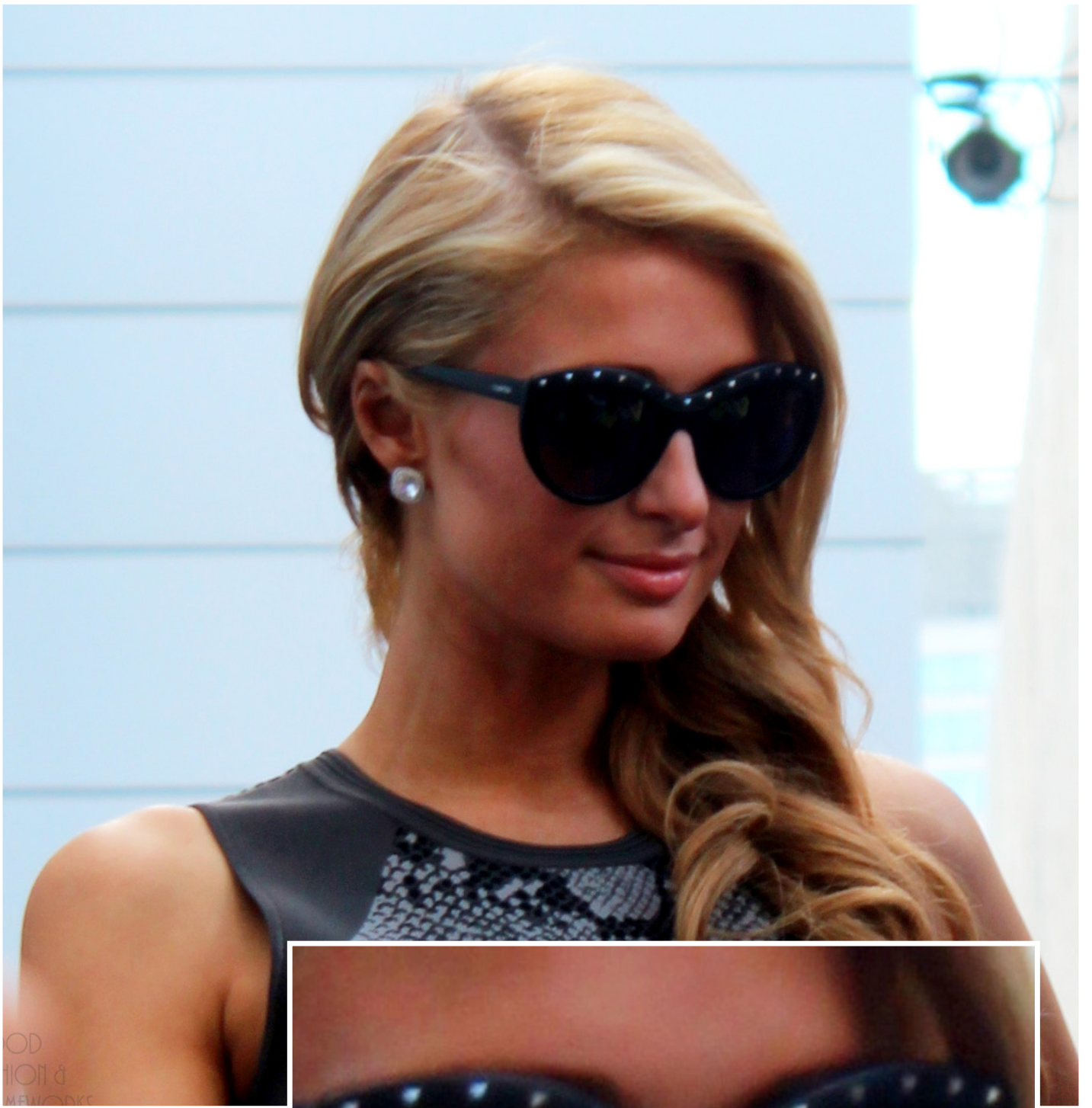
Los Angeles havalimanında beyaz elbisesi ve Gucci model güneş gözlükleri ile kameralara yakalanan sosyetik güzel Paris Hilton, oldukça şık ve alımlı görünüyordu... Gözlük seçimi de en az giyisileri ve aykırı tavırları kadar dikkat çekiciydi... Paris Hilton'ın favori modellerinden olan bu gözlüklerin Kahverengi, siyah, mor, beyaz ve mavi gibi çeşitli renkleri de mevcut...

Bir restaurant çıkışında sevgilisiyle birlikte görüntülünen Natalie Portman, Emporio Armani Aviator model gözlüklerinin arkasına gizlenmeye çalışsa da, yine de dikkat çekmemeyi başaramadı... Natalie Portman'ın geniş çerçeveli Aviator model bu gözlüğünün kırmızı, mor, kahverengi, siyah mavi ve yeşil olmak üzere altı farklı rengi bulunuyor. Bu gözlüklerden bu yaz her yerde görebilirsiniz...

OD
ION &
MAYDICE

Gözlüğümüzü takıp 1950'lere dönüyoruz

Bu yaz güneş gözlüklerinde vintage ve retro modası var. Büyük çerçevelerin yanı sıra özellikle yuvarlak çerçeveler ve kedi gözü modeller dikkat çekiyor. Renk olarak kırmızı ön planda. Metal çerçeveli gözlükler ise artık modanın gerisinde kaldı ve yerini pleksi gözlüklere bıraktı.

Bu sezon 50'li yılların yansımaları tekrar görüyoruz. Geçtiğimiz yıllarda 80'ler daha çok gündemdeyken bu yıl biraz daha geriye gidiliyor. 2018 yılı güneş gözlüğü modası, büyük çerçeveli gözlükler. Tabii büyük çerçeveli gözlükler herkesin yüzüne uymuyor. Özellikle küçük yüzlüler büyük çerçeveli gözlüklerden uzak durmalı. Yani gözlük alırken yüz şeklinize göre gözlük seçmelisiniz. Bu yıl eski moda pilot gözlüğüne benzeyen Jackie Onassis tarzı büyük kare çerçeveler daha çok tercih ediliyor... Aksesuar trendleri arasında en çok öne çıkan detay ise, fötr şapkalar. Jean üzerine beyaz bir gömlek ve fötr şapka ile bu yılın trendini yakalayabilirsiniz.

Kedi göz çerçeveler dikkat çekici!

Yaz aylarında çığırın gözlüklere de rastlayacağız. Özellikle 'kedi göz' denilen ve renkli çerçeveleriyle dikkat çeken modeller, birçok kişinin ilgisini çekeceğe benziyor. Tabii kırmızı rengi de unutmamak gerek. Bu yıl kırmızı çerçeve o kadar moda ki, herkes mutlaka kırmızı çerçeveli bir güneş gözlüğüne sahip olmak isteyecek.

Gözlüğünüzü yüz şeklinize göre seçin

Yüz hatları yuvarlak olanlar: Yüz hatları yuvarlak olanlar köşeli gözlükleri tercih etmeli. Çünkü diğer gözlükler yüzünüzün yuvarlaklığını daha çok belirginleştirir. Eğer büyük bir yüze sahipseniz büyük kare çerçeveli gözlükleri tercih edin. Yüzünüz kalp şeklindeyse: Geniş gözlüklerden uzak durun. Çünkü bu tür gözlükler yüzünüzü olduğundan daha uzun gösterir. En uygunu pilot gözlükler. Bu tür gözlükleri sevmiyorsanız renkli camlı gözlük tercih edin.

Yüz hatları küçük olanlar: Çerçevesiz gözlükler daha şık duruyor. 1980'li yılların

modası Wayfarer modeli klasik bir gözlük modeli ve küçük yüzlülere çok yakışan bir model. Kate Moss gibi pek çok ünlünün de tercihi.

Yüz hatları uzun olanlar: Yüzünüzün en ve boyunu orantılamak açısından dikdörtgen çerçeveli gözlükleri seçmelisiniz. Bu tarz gözlükleri Diesel'de bulabilirsiniz.

Yüz hatları kare olanlar: Jackie Onassis tarzındaki gözlükler kare yüzlüler için çok ideal. Bu yüze sahip olanlar köşeli gözlüklerden uzak durmalı.

Vazgeçilemeyen renkli camlar

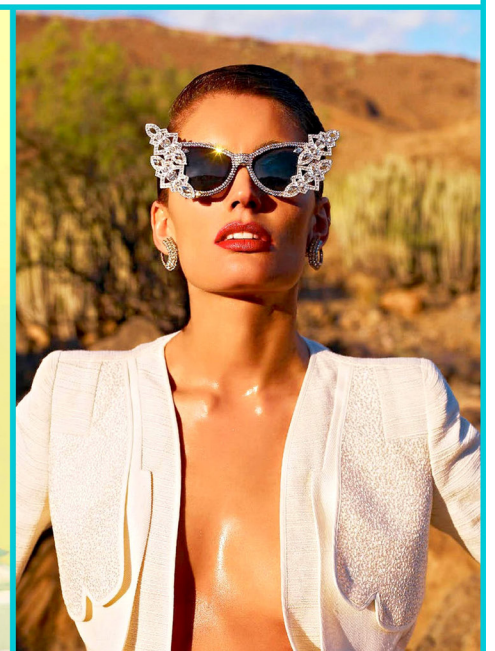
Geçen yazdan beri gözbebeği olan renkli cam fırtınası, bu yaz da devam ediyor. Brad Pitt ve Johnny Depp, Cannes'da bunu kanıtladılar.

Coat,
Christian
Wijnants;
Sunglasses,
A-Moist;
Necklaces,
Fenton and
Fallon;
Shoes, Be&D

Havacılıkta Güneş Gözlükleri

Güneş gözlükleri bir pilotun gizemini sağlamakta beyaz eşarp ve deri ceket kadar önem taşır. Güneş gözlükleri bir pilotun en önemli duyusu olan görüşünün korunmasında önemli görev sahibidir. İyi bir güneş gözlüğü, kokpitte yoğun güneş ışığının bazı olumsuz etkilerini azaltarak, göz yorgunluğunu en aza indirerek ve göz dokularını zararlı güneş ışınlarına maruz kalmaktan koruyarak en uygun görsel performansın korunmasını sağlayabilir. Aksine, uygunsuz güneş gözlüğü kullanılırsa korunma yetersiz kalır, görsel performans azalabilir.

Kırılmaya dayanıklı camlardan oluşan nitelikli bir güneş gözlüğü pilotun gözlerini travmalardan (kuş çarpması veya kabin patlaması sonucu uçan kokpit camı kırıkları ve diğer nesnelere) ve yaralanmalardan koruyabilir. Dahası, uygun renklendirilmiş güneş gözlükleri, uzun süre güneşe maruz kalma sonrasında güçleşebilen veya gecikebilen karanlık adaptasyonunu de kolaylaştırabilir.

Radyasyon. Güneşe yoğun ve uzun süreli maruz kalma sonucu cilt ve gözlere zarar verebilen görünmez ışınlar da saçmaktadır. Neyse ki atmosfer bizleri en tehlikeli güneş ışınlarından (Gamma ve X ışınları) korumaktadır; ancak hem kızılötesi, hem morötesi ışınlar çevremizde günün saatine, yılın gününe, yüksekliğe, enleme, hava durumuna ve çevredeki yüzeylerin yansıtıcılığına göre değişen miktarlarda mevcuttur. Mesela, bir bahar günü öğle vakti ekvator üstünde veya bulutların üstünde üstü açık bir uçakla uçmak, deniz seviyesinde bulutlu bir kış sabahı ABD'nin kuzeyinde veya Kanada'da maruz kalınandan çok daha fazla güneş ışığına maruz kalmış olmak demektir. Bariz biçimde günün saatindeki, güneşin mevsimlik açısındaki ve yükseklikteki değişiklikler morötesine maruz kalmada çeşitliliğe neden olacaktır. Ancak, atmosfer ultraviyole soğurucu ozon tabakasının ekvatorda ve kutuplardaki göreceli inceliğine ve bir o kadar da kalın bir bulut tabakasının üstünden uçan uçucuya kendilerine gelen güneş ışınımının %40-90'ını yansıtılabilmelerine bağlı farklılıklar fazla bilinmez. Atmosferdeki kızılötesi dalgalar uzun dalga boylu, düşük frekanslı ışınımlardan (700-1400 nanometre) oluşmakta olup, bu da elektromanyetik yelpazede görünür ışıqla (400-700 nm) mikrodalgalar arasında yer alır. Kızılötesi, güneşin hissettirdiği sıcaklığı sağlar ve havadaki olağan düzeylerinde göz ve cilde zararsızdır. İnsan dokularına daha zararlı olanlar, kısa dalga boylu, yüksek frekanslı ultraviyole ışınımdır. Morötesi ışınım üç dalga boyu aralığına ayrılır: UVA (400-320 nm), UVB (320-290 nm) ve UVC (<290 nm). Aşırı veya süregelen UVA ve (daha büyük oranda) UVB maruziyeti güneş yanığına, çoğu cilt kanserine neden olabilir. Katarakt, maküla dejenerasyonu veya diğer göz hastalıklarının oluşumunda da suçlanmaktadır. Amerika Optometri Derneği, UVA ve UVB'den korunmayı %99-100 sağlayan güneş gözlüklerinin kullanılmasını önermektedir. Neyse ki en zararlı ve tehlikelisi olan UVC havakürenin ozon tabakası tarafından dünya yüzeyine inmeden soğurulmaktadır. Ancak kimi bilim adamlarına göre ozon tabakasının tükenmesi sonucunda havaküreye daha fazla morötesi sızabilecektir, bu da gözlük seçiminde %100 morötesi korumasının sağlanmasını daha akılcı bir seçenek haline getirmektedir.

Mercek Maddeleri. Günümüzde en sık kullanılan mercek

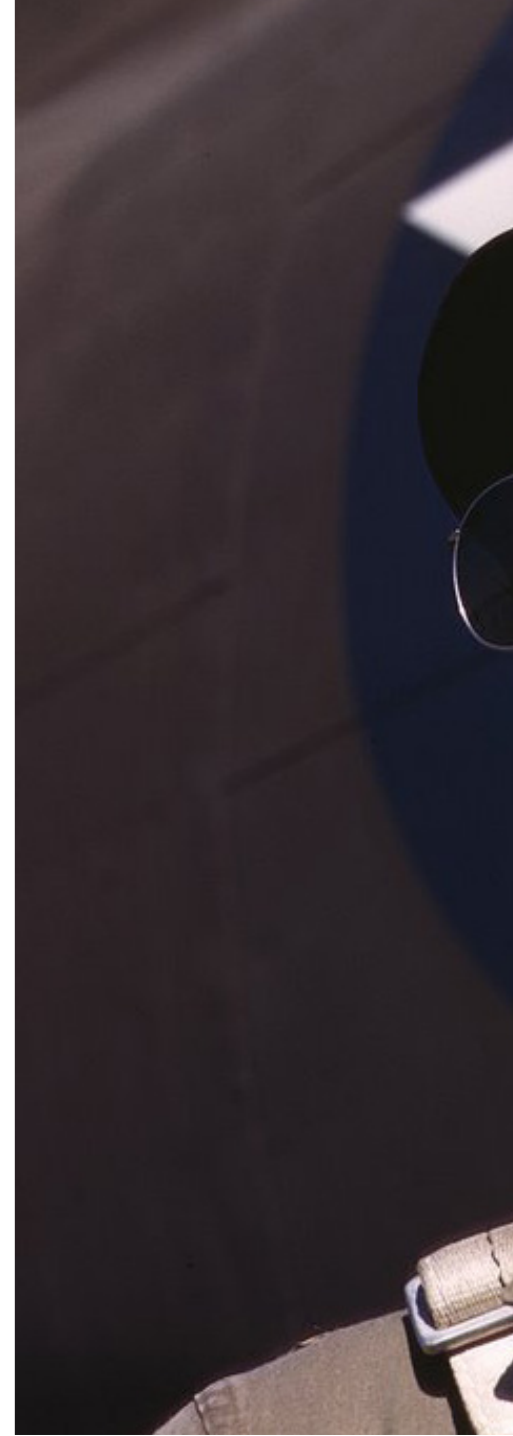

maddelerinin üçü taç camı, CR-39 monomer plastiği ve polikarbonat plastiğidir. Cam mercekler mükemmel optik özelliklere sahiptir ve çizilmeye de daha dirençlidir ancak daha ağırdırlar ve CR-39 plastiği veya polikarbonat merceklerle göre darbelerle daha dayanıksızdırlar. Cam, morötesi ışınların bir kısmını soğurur ve morötesi soğurumu kimi kimyasalların mercek maddesine yapım aşamasında katılmasıyla veya özel kaplama yapılmasıyla artırılabilir. Cam daha uzun süre boya tutabilir ancak daha yüksek numaralı merceklerde merceğin kimi kısımları daha kalın olacağı için renk tekdüzelikliğini kaybedebilir. Fotokromatik cam mercekler (PhotoGray ve PhotoBrown) morötesi ışınlarda kendiliklerinden kararır loş ışıkta daha açık renkli hale gelebilirler. Kararmanın çoğu ilk 60 saniyede gerçekleşirken; ağarma ise birkaç dakika sürebilir. Her ne kadar çoğu kromatik mercek sıradan güneş gözlükleri kadar kararsa da (ortalama doğrudan güneş ışığının %20'sini geçirecek kadar) karardığında ön camdan gelen morötesinin azlığına bağlı olarak daha açık renkte olabilir. Dahası, fotokromatik gözlüğün saydamlaşmış hali, gece veya bulut altında uçarken yeterince berrak olmayabilir.

Plastik mercekler mükemmel optik niteliklere sahiptir, ayrıca daha hafiftir ve cam merceklerle göre kırılmaya daha dayanıklıdır, ancak çizilmeye dayanıklı kaplamayla dahi daha kolay çizilirler. Polikarbonat plastik mercekler CR-39'dan daha hafiftir ve piyasadaki en kırılmaya dayanıklı merceklerdendir. Yüksek bir refraktif düzeltme gerektiğinde, polikarbonat mercekler yansıtma-önleyici kaplama eklenmediği surette CR-39'dan daha kötü optik niteliklere sahiptir. Polikarbonat mercekler üretimden çıktığında CR-39'dakilere eklenenden daha güçlü bir çizilme-önleyici kaplamaya sahiptir ve yapılarında morötesi koruma özelliği taşırlar. (Dikkat: CR-39 plastik merceklerinin gözleri zararlı UVA ve UVB ışınımından koruması için özel kaplama yapılması gerekir).

CR-39 mercekler büyük oranda refraksiyon düzeltmesi gerektiren merceklerde dahi renkte fazla bozulma olmadan istenen karartmaya boyanabilir, ancak cam kadar iyi boya tutamaz. Eğer aşırı derece saydamlaşır CR-39 plastikleri ağartılıp tekrar boyanabilir. Polikarbonat mercekler boyayı CR-39 plastiği kadar rahat tutamadığı için, çizilme-önleyici kaplama boyanın çoğunu soğurur. CR-39 ve polikarbonat kromatik mercekler, cam türlerinde olduğu gibi parlak gün ışığında otomatik olarak kararır ve loş ışıkta renkleri açılır. Bunların kapalı pilot kabini ortamında veya sıcak havalarda cam mercekler kadar iyi kararadıklarından yakınılmıştır. Sonuç olarak, yüksek-dizinli (yani ışığı geri çekme (retraksiyon) dizini 1,60'ın üstündeki) maddeler, yüksek dereceli ışık-kırma kusuru düzeltmesine gerek duyan ve daha hafif ve ince mercekler kullanmak isteyen kişiler için hem cam, hem plastik içinde sağlanabilmektedir.

Boyalar. Güneş gözlükleri için uygulamada sonsuz boya seçeneği mevcuttur. En çok kullanılan üç renk gri, gri-yeşil ve kahverengi olup, uçucu için her biri mükemmel bir seçim olabilir. Renkleri en az bozduğu için nötr yoğunluk süzücü gri önerilmektedir. Ancak kimi pilotlar gri-yeşil ve kahverengi boyaların parlaklığı artırıp ışık dağılmasını (mavi ve mor) en aza indirgediği için sisli ortamlarda zıtlığı arttırdığını belirtmektedirler. Sarı, kehribar ve turuncu (yani mavi engelleyici) boyalar özellikle tüm kısa-dalga-boylu ışınların kullanıcının gözlerine ulaşmasını engellemekte ve görüşün keskinleştiği bildirilmesine rağmen bu iddiayı destekleyecek herhangi bir bilimsel çalışma yapılmamıştır.

Dahası, bu boya renkleri bozarak yeşil ve kırmızı ışıkların (havacılık sinyalleri, çarpışma önleyici ve yönlendirici ışıklar) ayırt edilmesini güçleştirdiği bilinmektedir. Uçuş için güneş gözlüğü mercekleri renkleri belirgin biçimde bozmadan görünür ışığın sadece %70-85'ini süzmelidir. Görünür ışığın %85'inden fazlasını engelleyen boyalar görüş keskinliğini azaltır (örneğin 20/20 Snellen görsel keskinliği 20/40 veya 20/60'a düşebilir), göstergelerin veya pilot kabinindeki yazılı malzemenin görülmesini engelleyebileceğinden uçuşlarda önerilmemektedir. Su veya kar gibi yatay yüzeylerden yansıyacak parıltıyı engelleyebilen kutuplu mercekler uçuş ortamında önerilmemektedir. Polarizasyon, parlaklık-önleyici filtreler içeren cihazların görünürlüğünü azaltabilir veya tümüyle yok edebilir ve hava aracının ön camından dışarının görünmesini de katmanlı malzemenin çizgilerinin belirginleşmesine neden olarak engelleyebilir. Dahası, polarize mercekler bir başka uçağın kanadı veya ön camı gibi parlak yüzeylerden yansıyan ışığın pırlıltısını gizleyerek pilotun hava trafiğindeki "gör ve kaçın" durumundaki tepki verebilmesi için sahip olduğu süreyi azaltabilir.

Çerçeveler. Güneş gözlüğü çerçevelerinin seçimi muhtemelen mercek malzemesi veya boya ile karşılaştırıldığında daha şahsi bir tercihtir. Ancak bir uçucunun güneş gözlüklerinin çerçevesi de işlevli olmalı ve iletişimi sağlayan kulaklıklar veya koruyucu soluma cihazlarıyla etkileşmemelidir. Küçük mercekleri alabilen çerçeve biçimleri, çok fazla görünür ışık ve morötesi ışınımın kenarlarından geçmesine izin vereceğinden uygun olmayabilir. Bir güneş gözlüğü çerçevesi kırılmadan zorlanabilecek kadar sağlam ve rahat olacak kadar hafif olmalıdır.

Uyum. Bir uçucunun güneş gözlüğü, türbülans nedeni ile olan ani baş hareketleri veya akrobasi sırasında yerinde oynamayacak şekilde yüzüne uymalıdır. Kazara yerinden oynaması veya kısa süreli çıkarılması (yani pilot kabini içindeki cisimlere bakmak için veya bulut içinden geçişler sırasında) ve tekrar geri takılması gerektiği durumlarda bir zincir kolye veya kayış ile pilotun başına sabitlenmesi önerilir.

Özet olarak güneş gözlükleri bir uçucunun gizemine katkıda bulunurken, pilotun gözlerini parlak güneş ışığının kamaştırması veya zararlı etkilerinden de korurlar. %100 morötesi koruması sağlayan güneş gözlüğü mercekleri cam, plastik ve polikarbonat malzemelerden yapılabilmektedir. Cam ve plastik merceklerin üstün optik nitelikleri varken, polikarbonat mercekler daha hafif ve darbeye daha dayanıklıdır. Havacılık ortamında kullanılacak gözlük camı boya renklerinin seçimi, görsel verimliliği en uygun düzeye getirirken, renk bozulmasını en aza indirgeyen %15-30 ışık geçirimli gri, gri-yeşil veya kahverengi boya renklerle sınırlandırılmalıdır. Polarize güneş gözlükleri göstergelerle veya pilot kabinindeki diğer malzemelerle olası etkileşimleri nedeniyle önerilmemektedir.

Bir uçucu için bir güneş gözlüğü, kırma kusuru düzeltilmesi gerekse de gerekse de önemli bir eşyadır. Bu nedenle uçuş için uygun nitelikli güneş gözlüğünün seçilmesinde dikkatli olmak gereklidir.

Tedavisi olmayan göz hastalıkları

Yaşam dünyaya gözleri açmayla başlıyor, yummayla, kapatmayla bitiyor; şairin dediği gibi ömür göz açıp kapayıncaya kadar geçiyor... Ömür boyunca beş duyunun hepsinin yeri ve önemi ayrı olsa da görme bambaşka; öyle ki içinde "göz" veya "görme" geçmeyen şiir, şarkı neredeyse pek yok. Günümüzdeki bilimsel ve teknolojik gelişmelere ve ilerlemelere rağmen ne yazık ki bazı göz hastalıklarının henüz tam tedavileri mümkün değil. İşte bu nedenle de ne yazık ki çeşitli suistimallere şahit olmaktayız. Gözü ve görmeyi ilgilendiren tüm alanlarda (tıbbi, cerrahi ve optik) tüm yaklaşımları sağlama yetkisine sahip tek meslek dalı olan göz hastalıkları uzmanı olabilmek için ülkemizde liseden sonra en az 11 yıl olmak üzere zorunlu hizmetlerle 14-15 yıl gibi uzun ve çok zorlu bir süreç söz konusudur. 50000 hekimin girdiği Tıpta Uzmanlık Sınavı olan TUS'da ilk 200'e girip 5 yıl boyunca, nöbetler dahil, gece, gündüz çalışıp bir göz uzmanı olabilmek neredeyse 4 adet dörder yıllık fakülte bitirmeye denk gelmektedir.

Umut Tacirlerine Dikkat

Günümüzde tam tedavileri olmamakla birlikte, deneysel çalışmaların sürdüğü başta tavukkarası (retinitis pigmentosa) ve Stargardt hastalığı olmak üzere çeşitli göz hastalıklarında yanıltıcı bilgi ve reklamlarla çaresiz insanlara umut ticareti yapanlar arasında ne yazık ki sülükçüler gibi göz uzmanı olmayan tıp doktorları da var. Bunların hiçbir ciddi bilimsel çalışmaları olmamasına rağmen, çeşitli medya organlarında ve web sitelerinde çeşitli pazarlama taktikleriyle insanları çekmeye çalışıyorlar.

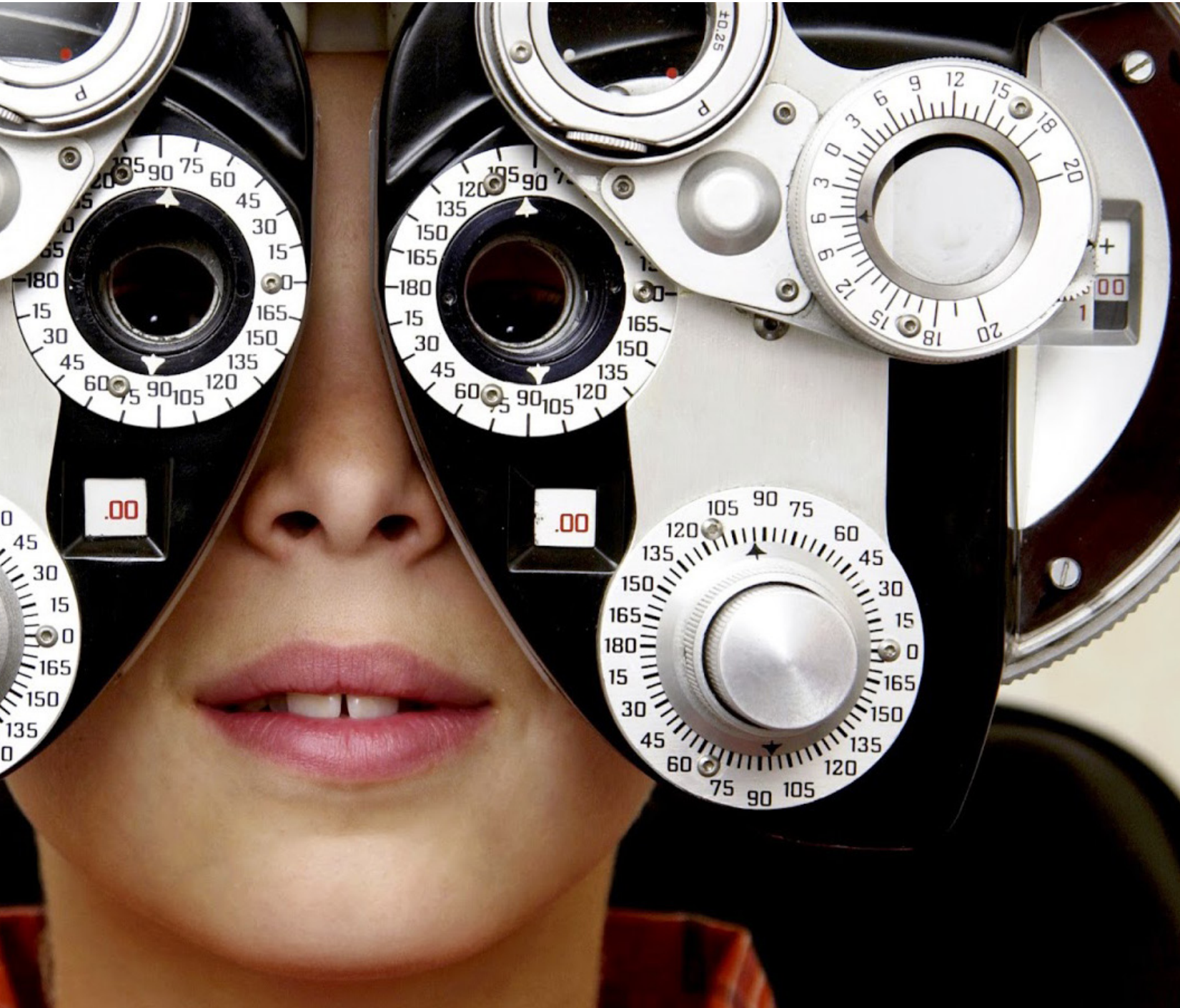
Bu hastaların az da olsa kalan görüntülerini tehlikeye atacak herhangi bir uygulama, belki de birkaç yıl sonra çıkacak gerçek bir tedavi şansını tamamen kaybetmelerine neden olabilecektir.

Bu konuda Bakanlık'ca yasal denetimlerin yanı sıra toplumun da aydınlatılması çok gereklidir. Sadece göz hastalıklarından değil, göz sağlığından da sorumlu 4000 göz hekiminin resmi derneği Türk Oftalmoloji Derneği'nin gozsagligi.todnet.org/ sitesinden yararlanılabileceği gibi göz hastalıkları uzmanlık belgesi olan hekimlere danışılması da uygun olur.

Bu hastaların az da olsa kalan görüntülerini tehlikeye atacak herhangi bir uygulama, belki de birkaç yıl sonra çıkacak gerçek bir tedavi şansını tamamen kaybetmelerine neden olabilecektir.

Çılgın hortum mevsimi açıldı.

O bir hortum ama içi boş plastik bir nesne değil. İçinden su akıyor. Filde ve bazı böceklerde boru biçiminde uzamış ağız veya burun da değil.

Hırsızların kamu mallarını çalarken kullandıkları aparat hiç değil. İşkence aracı olarak kullanılmasıyla gündeme gelen de değil. Ama o mühtiş bir güç, berbat bir yıkıma neden olan çıldırmış bir hava olayı.

ABD’de Atmosfer Bilimleri doktorası yaparken Missouri ve Kansas’ta hortum avına çıkardım. 1991’de doktoramı tamamlayıp İTÜ’ye döndükten sonra Türkiye’de de hortum avına çıktım. Kime sorsam (kalmadı der gibi) ‘biz de yok’ diyordu! Sonra 1994 ilkbaharında Burdur’a askerlik yapmak için gidince hafta sonları Hürriyet’in Akdeniz ekinde onunla ilgili haberleri buldum. Ama bürokrasi hazretleri hâlâ onu resmen tanımıyordu. Gel zaman git zaman Ankara’da bir kaç kişiyi öldürünce ‘hımmmm bizde de olurmuş’ denilmeye başlandı. Kimileri, ‘ABD’deki tornado bizdeki kasırgadır’ diye tutturdu. Maşallah bütün İngilizce - Türkçe sözlüklerde de ‘tornado’nun karşılığı yanlış bir şekilde ‘kasırga’ yazılı. Sonuçta ülkemizde bahçe hortumu, lavabo hortumu, banka hortumu gibi çeşitlerinin yanına ‘meteoroloji hortumu’nu koyamadık gitti!

KASIMA KADAR HAZIRLIKLIL OLUN

Bu iş bizim Temel’in ’o beni tanımıyorsa ben onu hiç tanımıyorum’ hikayesine dönse de hortum mevsimi açıldı ve kasıma kadar ondan kurtuluş yok. Bu öyle bir afet ki tüm dünyada can almadığı yer, değmediği toprak yok. Deprem gibi de değil; 5 büyüklüğünde vurduğu binanın ayakta kalma şansı yok. İşte F5 denilen büyüklükte

meteorolojik hortumlar geçen hafta ABD'nin güneyindeki sekiz eyaleti yerle bir etti. Bu hortumların bazıları saatte 320 kilometre hızla ilerleyerek bir çok kenti haritadan sildi. Öyleki, 340 ölü ve 2 bin yaralıyla 1974'den bu yana en fazla can kaybına yol açan hortum felaketi yaşandı. Bu aynı zamanda, ABD'de 2005 yılında görülen Katrina Tayfunu'ndan sonraki en ölümcül afetti.

Ladin'in ölüm emrini verme telaşını yaşayan ABD Başkanı Barack Obama ise insanlık trajedisi yaşanan Alabama'yı eşi Michelle Obama'yla birlikte olaydan bir kaç gün sonra ziyaret etti. 'Böyle bir yıkımı hayatımda görmedim. İçler acısı bir durum' deyip gitti. Sanki daha önce çok afet görmüşler ya da görmeleri gerekiyormuş gibi her afetten sonra 'büyüklerin' söylediği anlamsız sözler bunlar. FEMA'daki arkadaşlarımızın olay yerine başkan tarafından yapılan bu ziyaretten hiç memnun kaldığını sanmıyorum. Obama gibi yöneticilerin bu tür afetlerdeki sorumluluğu sadece stratejik seviyededir.

Sıcak afet bölgesine gitmemeleri gerekir.

Böyle yüksek seviye idarecilerin operasyonun yapıldığı yere gitmesi ve oradaki işlere karışması kaosa neden olur. Bu durum İngilizcede 'şef olay yerine geldi' anlamında CHAOS olarak ifade edilmektedir.

Doğru Bilinen Bazı Yanlışlar

Gözlükçülerle olan diyaloglardan ve onlardan gelen sorulardan, bazı optikçilerimizin bazı konularda yanlış veya noksan bilgi sahibi olduğunu görmekteyim.

**Doğru sandığınız
her şey, aslında
Ne Kadar
YANLIŞ!**

Lentiküler gözlük camı nedir?

Gözlükçülerle olan diyaloglardan ve onlardan gelen sorulardan, bazı optikçilerimizin bazı konularda yanlış veya noksan bilgi sahibi olduğunu görmekteyim.

Dikkatimi çeken bazı doğru bilinen yanlışlar şunlardır:

• “Reçete sferik olduğu zaman camların, pupilla mesafelerine göre merkezlenmesi fazla önemli değildir!”.

Doğru cevap: Yatayda yanlış merkezlenmiş olan sferik camların neden olduğu en önemli sorun, Taban İçe veya Taban Dışa, dikeyde de Taban Yukarı veya Taban Aşağı prizmatik etki oluşturmalarıdır. Örneğin, toplamda 4 mm dışa desantre edilmiş olan +5.00 Diyoptri camların oluşturduğu prizmatik etki 2 Diyoptri Taban Dışa iken Plano+4.00 x 180 diyoptri camların Geometrik merkezleri 8 mm dışa desantre edilse dahi

(yatay yönde diyoptrik gücün sıfır olması nedeniyle) herhangi bir prizmatik etki oluşturmaz!

• “Pupilla mesafesini belirlemek için en pratik yöntem, kişinin, optisyenin iki kaşının ortasına baktığı anda pupilla merkezlerinin çerçeve şablonu üzerinde işaretlenmesidir”.

Doğru cevap: Bu yöntem hassas bir ölçüm yöntemi değildir. Çok dikkatli olunsa dahi 2-3 mm hatalı ölçüm yapmak olasıdır. Bir defa, kişi optisyenin iki kaşının ortasına odaklandığı zaman, işaretlenen pupilla mesafesi “Uzak” pupilla mesafesi olmayıp, kullanıcı ile optisyen arasındaki mesafe için olan “Orta mesafe” pupilla mesafesidir!

• “Sürekli olarak kullanılacak olan tek odaklı camların dikey olarak merkezlenmesi , aynen Progressiv cam

montajında olduğu gibi, (montaj artılarının) pupilla merkezleri üzerine çakıştırıldığı gibi yapılmalıdır!". Doğru cevap: Tek odaklı camlar, çerçeve pantoskopik açısının yarısı değerinde (milimetre olarak) aşağı yönde desantre edilmelidir. Örneğin çerçeve pantoskopik açısı 8 derece ise, camların optik merkezleri pupilla merkezinden 4 mm aşağıya monte edilmelidir.

• "Asferik camlar her bakımdan daha avantajlı olup her zaman tercih edilmelidir!".

Doğru cevap: Asferik camların birçok avantajı vardır. Asferik camlarda, periferik alanda daha az oblik astigmatizm oluşmakta ve daha yüksek görüntü kalitesi elde edilmektedir. Asferik camlarda Sferik aberasyon neredeyse sıfırlanmakta, daha ince, daha hafif, daha düz ve daha estetik camlar elde edilmektedir. Konveks Asferik camlar daha az büyütme yaparken, konkav Asferik camlar da daha az küçültme yapmaktadır. Asferik camlarda ayrıca görüş açısı daha geniştir. Fakat Asferik camların verimli olması için optik merkezlerin yatay ve dikey yönde hassas bir şekilde monte edilmesi, çerçeve pantoskopik açısı ile çerçeve bombe açısının normal değerlerin dışında olmaması gerekmektedir.

• "Daha koyu renkli güneş camları gözleri her zaman daha iyi korur!".

Doğru cevap: Daha koyu olarak boyanan UV400 özelliği olmayan örneğin 1.5 veya 1.56 indeks Organik camların UV ve Mavi Işık koruması artmadığından ve çok koyu camlar ışığı daha az geçirdiği için, göze daha az ışık gelmesi nedeniyle göz bebekleri genişleyeceğinden, göze daha fazla zararlı UV ve Mavi Işık girecektir.

Göz içerisine giren zararlı UV ve Mavi Işık miktarı, pupilla alanı ile orantılıdır. UV400 koruması olmayan çok koyu renkli güneş camları kullanıldığında göz bebeklerinin çapı örneğin 2 kat büyümüşse, göze giren zararlı ışınlarının miktarı yaklaşık 4 kat artacaktır!

Yani, %100 UV400 koruması olmayan çok koyu renkli güneş camları, göz sağlığı açısından daha açık olanlardan daha zararlıdır!

• "Ortamdaki güneş ışığı ne kadar fazla ise kolomatik camlar o kadar çok koyulaşır!".

Doğru cevap: Mineral ve organik tüm kolomatik camların koyulaşmasını sağlayan, ortamdaki ışığın miktarı değil, UV ışınlarının yoğunluğu ve oranıdır. Sıcak havada ortamdaki infra red ışınlarının miktarı arttığından ve dolayısıyla UV oranı azaldığından istisnasız tüm kolomatik camlar,

• Kışın soğuk havada daha fazla koyulaşır ve daha yavaş açılır.

• Yazın sıcak havada daha az koyulaşır ve daha çabuk açılır.

• Araba camlarının UV absorpsiyonu nedeniyle araba içerisinde daha az koyulaşır.

• "Sferik ve silindir değeri ne isterse olsun, tüm konveks camlar Oval olarak üretildiği zaman montajdan sonra elde edilen camların orta ve kenar kalınlıkları her zaman daha az olur!".

Doğru cevap: Oval kesimin avantaj sağlayabilmesi için, organik silindirik veya mixed camın sferik kısmının konveks, aks yönünün de uygun olması gerekmektedir. Sferik camların oval olarak üretilmesi, camların daha ince olmasını sağlamıyor.

• Yüksek diyoptrili konveks cam merkez kaydırmalı olarak küçük çapta üretilirse her zaman daha ince çıkar (Örneğin 65 mm yuvarlak yerine 2.5 mm çekmeli 60 mm).

Doğru cevap: Eğer cam sferik ise, oval kesimde olduğu gibi bu yöntem hiçbir incelik avantajı sağlamaz. Konveks silindirik reçetelerde, silindir işareti – olduğu zaman aks yönü 45-135 aralığında ve silindir işareti + olduğunda da aks yönü 0-45 ve 135-180 aralığında olduğu zaman daha ince camlar elde edilir. Silindir değerinin 1.00 Diyoptrinin altında olduğu durumlar-

da kalınlık farkı az olacağından beklentinin altında bir sonuç ortaya çıkabilir.

- Progresiv camların Uzak Ölçüm Bölgesinde herhangi bir yatay prizmatik etki varsa, bu camlarda üretim hatası vardır.

Doğru cevap: Tek odaklı merceğin optik merkezinin progresiv camdaki muadili, "Prizma Kontrol Noktası" diye tarif edilen noktadır. "İnceltme Prizması" uygulanmadığı takdirde bu nokta progresiv cam üzerinde prizmatik etkinin olmadığı tek noktadır. "İnceltme Prizması" uygulandığı zaman da bu noktada sadece dikey prizmatik etki oluşmakta, yatay prizmatik etki söz konusu olmamaktadır. Sferik reçeteye göre üretilmiş olan progresiv camların "Uzak Diyoptrisi Ölçüm Noktası" nda yatay prizmatik etki oluşmamaktadır. Fakat progresiv camın diyoptrisinin silindirik olması ve aks yönünün 90 ve 180 dışında olması durumunda "Uzak Diyoptrisi Ölçüm Noktası" nda hem dikey (İnceltme Prizması'na ek olarak) ve hem de yatay yönde prizmatik etki oluşmaktadır. Bu prizmatik etkinin oluşmasını önlemek imkansızdır.

- "Polarize camların her zaman en iyi güneş camları olduğunu ve hiçbir dezavantajları olmadığını ısrarla iddia edebiliriz!"

Doğru cevap: Polarize camların kesin olarak avantajlı olduğu durumlar, yatay yüzeylerden gelen yansımaların rahatsız ettiği durumlardır. Örneğin, deniz sporlarında, güneşli havada (özellikle ıslak olan yolda) güneşe karşı araba kullanımında ve güneşe karşı balık avlanmasında polarize camlar kesin olarak en avantajlı güneş gözlüğü camlarıdır.

Polarize camların en önemli dezavantajı, kullanıcının LCD ve plazma ekranlarını (polarizasyon aksının

uygun olmadığı durumlarda) bazen rahat olarak görememesi durumudur. LCD ve plazma ekranlar ışığı polarize ettiğinden, arabanın, uçağın veya herhangi bir vasıtanın veya makinenin üzerindeki böyle ekranların ve cep telefonlarının ve bilgisayar ekranlarının polarizasyon aksları, polarize gözlük camlarının polarizasyon aksına dik olduğu zaman, polarize camların bir özelliği olarak, ekrandaki görüntü kaybolmaktadır. Bu nedenle, kesintisiz net görüşün hayati önem taşıdığı durumlarda polarize gözlük kullanımında dikkatli olunması gerekmektedir.

Kayak sporu yapan kişiler de, özellikle bazı iniş parkurlarında ışık yansımaları nedeniyle oluşan polarizasyon nedeniyle tehlike oluşturabilecek görüş yanılması yaşayabilirler. Polarize camlar, uçuşta pilotlar için de önerilmemektedir.

- "Polikarbonat camlar kesinlikle kırılmaz!"

Doğru cevap: Polikarbonat camlar darbelere karşı son derece dayanıklıdır. Fakat faset gözlükte cam işçiliği, kurallara göre yapılmadığı takdirde oluşabilecek mikro çatlaklar, monte edilen polikarbonat camların zaman içerisinde deliklerden kırılmasına neden olabilir. Dikkat edilmesi gereken diğer husus da polikarbonat camların aseton ve benzeri kimyasallara karşı olan aşırı hassasiyetidir.

- "Kesilmemiş konkav camın çapı ne kadar büyük olursa, montajdan sonra elde edilen camların kenar kalınlığı o kadar ince olur!"

Doğru cevap: Yüzey tasarımı, iç ve dış bombeleri ve kalınlığı aynı olduğu sürece, kesilmemiş konkav camın çapının büyük veya küçük olması montajdan sonra elde edilecek camın kenar kalınlıklarında herhangi bir fark oluşturmaz.

ben.x®
memory eyewear

ben.x®
memory eyewear

by **mercan**

www.mercanoptik.com.tr

@benxeyewear

Bir vida, iki gözlük

Hadi çocuklar! Bugün üzerimizdeki ölü toprağı bir silkeleyelim.

İçimde bir his var. Bugün çok güzel iş yapacağız. Hey! Bu sakalın ne senin? Akşamdan kalmış gibisin. Git.. Git! Git hemen sakalını kes. Uzatma... 15 dakkada burada olacaksın. Kızım sende biraz alımlı ol. Makyaj mı yapacaksın, ne yapacaksın yap. Atın üzerinizde ki bu tembelliği. Bugün ben de tezgahta duracağım....
Aoooo hoş geldiniz efendim. Hoş geldiniz...
--Ben vida... Gözlüğün vidası düş...
--Buyrun efendim. Buyrun. Şöyle oturun
--Rahatsız etmeyeyim. Vida düştü de..
--Rahatsızlık ne kelime efendim. rahatsızlık ne kelime. Vidadır düşer. Al oğlum. Bir vida takın şuna. Hazır bekliyorken bir şey alır mıydınız?
--Gerek yok efendim. Zahmet etmeyin.
--Zahmet mi olur beyefendi. Bakın poğaçaya da var. Biz de kahvaltı ediyorduk zaten.
--Çok teşekkür ederim.
--Alın alın bir tane. Gözlüğünüz de orijinal bir şey. Onun vidasından da zor bulunur. Yurt dışından mı almıştınız?
--Bilmiyorum. Benim değil.
--Güzel gözlük. Bazı esnaflar vardır. Vida mida takmayı pek sevmezler. Angarya olarak görürler. İsterler ki her dükkana giren gözlük alsın. Olur mu öyle şey?

Sen her dükkana giren müşteriye aynı hizmeti vermek zorundasın. Değil mi efendim?
--Öyle efendim. Çok haklısınız.
--İşin büyüğü-küçüğü olmaz. Müşteri, müşteridir. Hem vida deyip geçmemek lazım. Benim öyle müşterilerim var ki beyefendi, Allah sizi inandırsın, adam bir vida taktırıyor, 30-40 lira gönlünden ne koparsa bırakıp gidiyor. Niye??
Çünkü adam müteahhit. O anda çok önemli bir işini hallediyor da ondan.
--Ben şey??
--Ya beyefendi lütfen üzerinize alınmayın. Biz vidaydı, kordondur para-mara almayız. Siz rahat olun. Ama işin büyüğü küçüğü olmaz diyordum ya, ona örnek olsun diye anlattım. Bak saatçılar, taktıkları her pile para alırlar di mi? Pili bırak, pim'e para alırlar. Şu karşıda ki saatçı var ya, kordona pim takmaya gittim. "Sen yabancı değilsin komşum. 5 lira sermayesini ver, kafi" dedi. "Helal olsun" dedim içimden. Ama Biz gözlükçüler vidaya para istemeye utanırız. Niye? Çünkü bizde meslek ahlakı çok gelişmiştir. Öyle alıştırdık. Vidaydı, kordondur, plaketti, kılıftı, silme beziydi, solisyondur parasız karşılanan hizmetlerdir. Yani aslında bu yapılacak bir iş değil ama, seviyoruz bu mesleği be abim. Bak şimdi şurada oturmuş karşılıklı ne güzel sohbet ediyorum di mi? Bu biraz da gönül işidir. Başka meslekler de ciddi kazanç kapısı olan hizmetler için müşterimiz çoğu kez teşekkür eder gider. Asla gocunmayız.
Bu arada müşteri gönlünden koparda para verirse ne diyeceğiz? 1 lira verende var, inanmazsın 50 lira verende var. Adamı mahcup etmek olmaz. Ama ben ne yapıyorum? 50 lira mı verdi? Bir 20 lira daha istiyorum. 70 liraya kampanya yaptığımız güneş gözlükleri var, yakın gözlükleri var. Hemen yüzüne göre bir gözlük veriyorum. Evde kalsa faydası var. Yedek olarak. Hem adamın işi görülüyor, hem de güvencedir onun için. Bu

gözlük sizin mi?

--Değil efendim. Annemin. 70 yaşında. ışıktan etkileniyor. İçerdayken bile güneş gözlüğü takıyor.

--Tabii. tabii. Anne kutsal varlıktır. Onun kıymetini bilin. Allah uzun ömür versin. Kıymetini yokluğunda anlarsınız. Bak size bir şey söylüyüm mi? Kız evlatlar daha hayırlı. Erkek evlat evin eksigini giderir. Ama kız evlat ilerde olması mümkün kötü olayları da engeller. Sakın üzerine alınma. Laf olsun diye söylüyorum. Mesela bu vidayı taktırmaya kız kardeşiniz gelseydi,

tecrübelerimden biliyorum, kampanya olduğunu da öğrense mutlaka bir yedek gözlük alırdı. Alınmıyorsunuz di mi? Biz bizyiz diye konuşuyorum. Sırf samimiyetten.

--Bilmem ki.. Yani bir güneş gözlüğü için yedek gözlüğe ihtiyacı var mı? tabii de.. Bir kontrolden geçseydi...

--70 yaşında kadın. Gerek yok doktora. Bak şu güneş gözlüğü.. Çok sağlamdır. Bu aslında kampanya ya falan dahil değil ama, annenizi, o mübarek annenizi sevindirmek için dahil ederiz.

-Bir sorsaydım kendisine ama...

--Sakın! Sakın! Gözünü seveyim onu yapma. Annen bile olsa kadın kısmına seçme şansını tanımayacan. Demin ki çay soğuktu gibi di mi? Al şu yenisi. Bu tam deminde.

--Zahmet etmeseydiniz. Gerek yoktu.

--Sen böyle zahmet mahmet deyince bir terbiyesiz fıkra var. O geliyor aklıma. Diyarbakır da bir otobüs şirketi sahibi, personeline müşterileriyle küfürlü konuşmayı yasaklamış. Bir seyahat esnasında da adamın biri muavinden su istemiş. "beyefendi çok zahmet olacak bir su alabilir miyim" demiş. Muavin tüm samimiyetiyle "zahmetini s. kim abi. Zahmet ne kelime" demiş. Onun için rahat ol. Biz herkese karşı rahat ve samimiyiz de... şimdi seni düşünüyordum.

--Özür dilerim. Anlayamadım.

--Sen diyorum. Evlisin di mi? Yüzükten belli. Annenle kalıyorsun.

--Evet. Elinizden öper. 2 de çocuk var.

--Maşallah. Maşallah. Allah bağışlasın. Şimdi anneyle

kalınan evde erkeğin işi çok zordur. Bir tarafta anne, diğer taraf ta karın. Karın da olsa elin kızı. Şimdi bu güneş gözlüğünü aldın ya, evde bir tatsızlık çıkmaz mı?

--Yok canım, daha neler?

--Valla bilmem ki.. Tecrübelerime dayanarak söylüyorum. Annenize gözlük aldınız ya, yenge unutulduğunu zannetmesin. Bunlar çok hassas konular. Bak şimdi vicdan yaptım iyi mi? İstersen alma o gözlüğü.

--Bir şey olmaz, merak etmeyin.

--Elimde değil. Çok hassas bir insanım. Aslında bir şey söylüyüm mi. ben esnaf falan değilim. Beceremiyorum sert ve acımasız olmayı. Şimdi de size farkında olmadan kötülük mü yaptım acaba diye düşünüyorum.

--Ya şaşırtıyorsunuz beni. Yani????

--Yanisi manisi yok. Bakın şöyle yapalım. Ama lütfen yanlış anlamayın. Bir tane çok çok uygun fiyata, hatta sermayesine bir güneş gözlüğü de hanım efendiye verelim. Lütfen itiraz etmeyin. Kızımız çok zevklidir. Bir tane seçsin.

Hanımfendi beğenmezse değiştiririz.

--Yaaa?

--Yok! yok ! bir şey söylemeyin. Bunu erkek dayanışması gibi algılayın. Biz bu yaştan sonra kadınlara koz vermemeliyiz. di mi ama?

--Öyle olsun. Borcumu ödeyeyim.

--Tabii, kızım yardımcı ol beye. Bakın çayımız, kahvemiz her daim vardır. Her zaman bekleriz.

--Elbette.

--Güle güle kullansınlar. Bu arada çocuklar kaç yaşındaydı?

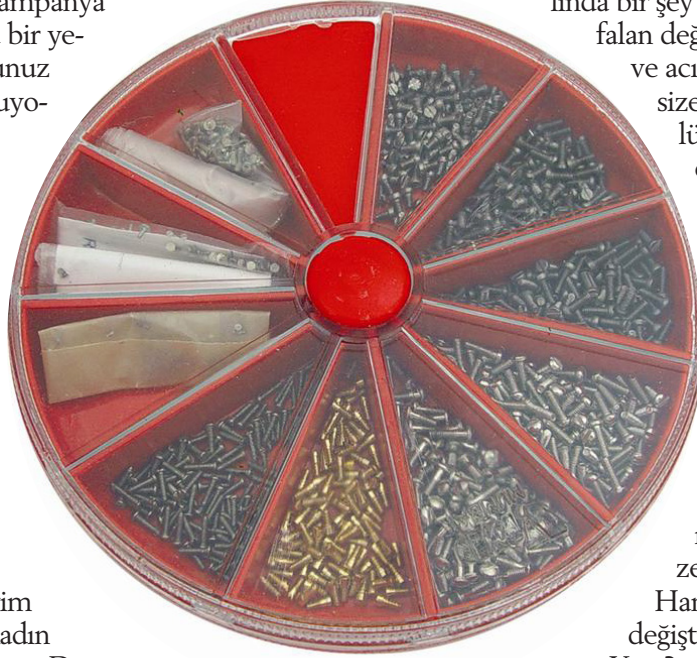
--Aman beyefendi!

--Yok yok. Telaşlanmayın. Merak ettiğim için sordum. Zaten elimde çocuk gözlüğü de yok. Ama sezonda getirirseniz, onları da tanımak isterim.

--Ben kaçırıyorum artık. -

-Hadi hadi. Güle güle. Güle güle. Yine bekleriz.

Unutmayın, her veda düştüğünde biz buradayız.

YOLNAME

Yazı ve Fotoğraflar: Mustafa KÜRELİ
mkureli@gmail.com

Özgür Ülkenin Özgün Şehri... *Londra*

Günlük konuşmalarımızda İngiltere olarak andığımız Birleşik Krallık, aslında İngiltere, Galler, İskoçya ve Kuzey İrlanda'dan oluşan bir birleşik ülke. Bir zamanlar, "Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk" adıyla anılan çok renkli, çok kültürlü; bir yandan alabildiğine özgür diğer yandan alabildiğine gelenekçi, demokrasinin beşiği ama monarşinin de kalesi bir ülke.

İstanbul'dan hareketle üç buçuk saat süren uçak yolculuğundan sonra Londra'nın beş havaalanından biri olan Stansted Havaalanı'na inerken uçağın penceresinden Londra'nın altın gibi parlayan ışıkları aşağıdaki hayatın renkliliğini anlatır gibi. Gerçekten de ışıltılı göz kamaştırıcı bir şehir karşılıyor bizi.

Zenginliği, ışıltısı, canlılığı ile hemen sizi içine alıveriyor bu sekiz milyonluk metropol. Bir saat bile boş kalamayacağımız, sürekli değişen bu kentte her an yapacak bir şey ya da gidecek bir yer var. Sergiler, müzeler, konserler, kütüphaneler, alışveriş merkezleri, lokantalar, şovlar, mağazalar, parklar sizi bekliyor. Hele bir de tarih merakınız varsa kaybolup gideceğinize garanti verebilirim.

Havaalanında karşımıza çıkan ilk İngiliz,

pasaport kontrolünü yapan polis oluyor. Gayet kibarca ve güler yüzle, "Hoş geldiniz," diyerek karşılıyor bizi. Hemen kontrolünü yapıyor ve pasaportumuzu geri verirken iyi tatiller dilemeyi de unutmuyor. Danışmayı bulup şehir merkezine nasıl gideceğimizi soruyor ve en hesaplı ulaşımın, bir kat alttan giden tren olduğunu öğreniyoruz. Danışmadan öğrendiğim kadarıyla taksi doksan-yüz pound yazıyormuş, oysa tren yirmi iki buçuk pound. Bir poundun neredeyse üç lira olduğunu düşünürsek, aradaki farkın epeyce hatırı sayılır olduğu anlaşılıyor.

Dünya sıralamasında pahalı ülkeler arasında sayılan İngiltere'de karşılaştığınız her fiyatı üç ile çarparsanız karalar bağlar, ne bir şey yiyebilir ne de alışveriş yapabilirsiniz. Herhangi bir şey beş pound ise beş pounddur. Üç ile çarpmak keyfinizi kaçırmaktan başka bir işe yaramayacaktır.

Tren ile kırk beş dakikada Marble Arch'ta iniyor, oradan da taksi ile Hammersmith semtindeki Victoria dönemi binalarından oluşan bir sokakta, evden bozma küçük otelimize kavuşuyoruz. Londra merkezden başlayarak, dairesel olarak altı bölgeye ayrılmış. Hammersmith, ikinci bölgede. Metro ve otobüs

Çok renkli, çok kültürlü, bir yandan alabildiğine özgür diğer yandan alabildiğine gelenekçi, demokrasinin beşiği ama monarşinin de kalesi bir ülke.

biletleri buna göre fiyatlandırılıyor.

Otelin resepsiyonunda Pakistanlı bir genç karşılıyor bizi. Güler yüzle odamızı gösteriyor. Oda üç metreye üç metre ölçülerinde, yani dokuz metrekare. Bırakın odada adım atmayı, valizlerimizi bile içeri alamıyoruz. Pakistanlı Hüseyin hemen sorunu çözüyor ve otelin en büyük şömineli odasını bize veriyor.

Dışarı çıkıp, Hammersmith metro istasyonunun karşısında bir kafede bir şeyler atıştırıp, kahvelerimizi de içtikten sonra otelimize dönüyor ve günü bitiriyoruz.

Sabah pırıl pırıl bir hava karşılıyor bizi. Aylardan kasım, dahası yağmurdan gözümüzü açamayacağımızı düşünerek geldiğimiz Londra'da güneş var. Kahvaltıya iniyoruz, servis yapan genç bir kız. Adeta moda dergisinden

fırlamış bir manken. Boyu posu, endamı, kaşı gözü... Bir sarışın afet. Kıza bakmaktan kahvaltı yapamıyoruz. Masaya servis yapıyor, "Aman efendim, siz zahmet etmeyin ben

edeyim,” diyesim geliyor. Getir yurduma sal televizyoncular sokağına, el âlem güzel görsün. Hele bir de otelin dış merdivenlerini ayağında terlik, hortumla su tutarak yıkarken görünce acımadım, dersem yalan olur. Öğlene kadar çalışıyor, otelin odalarını temizliyor, dış merdivenlere kadar yıkıyor, kahvaltılarını veriyor, bulaşıkları yıkıyor ve gidiyor.

Dünyaca ünlü, kızarmış tost ekmeği, yumurta, salam ve fırınlanmış fasulyeden oluşan geleneksel İngiliz kahvaltı tabağından damak tadımıza uyanları seçip yiyerek kahvaltı faslını bitiriyoruz. Hava 12 derece, yağış yok, hatta güneş zaman zaman güneş gözlüğü bile taktırıyor. Bir turist daha ne ister?

Londra, suyun şekil verdiği ve köprüleriyle anılan açık bir müze adeta. Şehre can veren Thames Nehri, Londra'nın pırlanta gerdanlığı gibi. Nehrin etrafına dizilmiş St.Paul Katedrali, Tower of London, Westminster Abbey, Big Ben ve parlamento binası da gerdanlığın taşları gibi.

Thames Nehrinin üzerinde sekiz adet köprü var. Nehrin kenarında yürüyerek, kafelerinin keyfini çıkartmak, kahvelerinin tadını almak, ara sokaklarda kaybolmak hiç bu kadar neşelendirmemişti bizi. Gittiğimiz her yerde büyük turist gruplarıyla karşılaşırız. Bu kış günü bu kadar turist almasına şaşırıyoruz. Herkes elinde harita ile bir sonraki gideceği yeri arıyor. Şehrin altı örümcek ağı gibi metro ile donatılmış. Dünyanın ilk toplu taşımalarını yapmakla övünüyorlar. Bütün Londra'yı metro ve otobüs ile gezebilirsiniz ama önerim mümkün olduğunca yürüyerek gezmeniz. Her sokakta karşınıza sürpriz bir eser veya müze ya da bir güzel pub çıkabiliyor çünkü.

Buckingham Palace, Big Ben ve House of Parliament gibi turistik yerlerin dışında, 1805 yılında Amiral Lord Nelson'un Napoleon'u yendiği Trafalgar Savaşı anısına yapılmış anıtın olduğu Trafalgar Meydanı'ndaki Ulusal Müze ve Ulusal Portre galerisi, British Museum ve Bilim Müzesi mutlaka gezilmesi gereken yerler. Dünya tarihi ve bilim alanındaki

gelişmeleri bu müzelerde gözlemleyebilir, İngiliz tarihi hakkında biraz daha fazla bilgiye sahip olabilirsiniz. Hemen eklemeliyim ki Londra'da birçok müze ücretsiz.

Kraliçe II. Elizabeth'in yönetiminde, yazılı bir anayasası bile olmayan, demokrasinin ve futbolun beşiği bir ülkede sokakları adımlamak değişik bir duygu. Kraliçe, hâlâ çok önemli bir kişilik. Halkın gözü kulağı kraliçede. Kraliyet düğünlerinin bütün dünyada ne kadar ilgi gördüğünü hepimiz biliriz. Kısa bir zaman önce Prenses Charles ve Prenses Diana'dan olan torun Prenses William'ın, Kate Middleton ile evlendiği masal gibi düğün, bütün dünyayı ekran başına kilitlemişti.

Kraliyet ailesinden herhangi birinin attığı her adım haber oluyor. İngiliz kızlar taze gelin Kate Middleton'u kendilerine örnek

alıyorlar. Middleton her gün bir derginin kapağını süslüyor, gazetelere haber oluyor. Ve İngiliz halkı da sıkı bir şekilde takip ediyor. Her akşam tüm metro istasyonlarında ücretsiz olarak "London Evening Standard" gazetesi dağıtılıyor. Yani herkes her şeyden neredeyse zorla haberdar ediliyor.

Bir hafta Londra'yı gezmek için ideal bir

Londra; suyun şekil verdiği, köprüleriyle anılan açık bir müze adeta. Şehre can veren Thames Nehri, Londra'nın pırlanta gerdanlığı gibi.

süre. Thames Nehri kenarındaki dev dönme dolap London Eye, Waterloo Station, St. Paul Katedral, Big Ben saat kulesi, Hyde Park, London Bridge (Londra köprüsü), Tower Hill, Tower Bridge, Victoria, Sloane Square, Piccadily Circus, Leciester Square, Oxford Circus, New Bond Street, Camden Town, Covent Garden, Kew Garden, Richmond, Liverpool Street, Knightsbridge, Trafalgar Square, Chinatown, Soho mutlaka görülmesi gereken yerler. James Bond'u anlatan kurşun

şeklindeki bina ve yeni yapılan piramide benzetilen Londra'nın en uzun binası da ilginizi çekebilecek yerlerden.

Londra'da İki tip taksi var. Biri, yoldan çevirebileceğiniz, sevimli nostaljik bir tarzı olan ve oldukça pahalı taksiler; diğeri ise rezervasyon yaptırarak kullanabileceğiniz mini cab denilen taksiler. Ulaşım konusunda (Transport for London) web sayfası "www.tfl.gov.uk" size çok yardımcı olacaktır. Bu web sitesinden, şehir içindeki bütün ulaşımınızı planlayabilirsiniz.

Thames Nehri'nin iki yakasına kurulmuş Londra, West End ve Central London olmak üzere ikiye ayrılmış. Waterloo Station, Londra'nın merkez demiryolu istasyonu. Waterloo'ya geldiğiniz zaman London Eye, Southbank Centre, Big Ben, Tate Modern Sanat Galerisi, Embankment, Southwark, Waterloo Bridge, County Hall, Queen Elizabeth Hall, King's College ve IMAX'a ulaşmanız çok kolaylaşacak. Eğer yürümeyi seviyorsanız, hepsini yürüyüş mesafesinde sayabilirsiniz. Zaten çoğu Thames Nehri'nin çevresinde bulunuyor.

Kraliyet ailesine ait pek çok mücevherin

sergilendiği Tower Hill, ilgi çeken yerlerin başında geliyor. Çok şaşıaalı olmasa da kocaman bir saray. Hemen yanında Thames Nehri'ndeki sekiz köprüden biri olan mavi köprü, Tower Bridge ve karşısında bulunan Central London bölgesi yer alıyor.

Londra, yüzyıllar boyunca dünyanın her yerinden gelen gezginlerin gözde duraklarından biri olmuş. Aynı ilgi bu gün de sürmekte. Bu ilginin bir nedeni de şehre gelen herkesin kendini ev sahibi gibi hissetmesi. Gerçekten biz de birkaç saat içinde yabancı olduğumuzu unutup, havasına kapılıyoruz. Londralıların kibarlığının da bunda önemli bir payı olduğunu söylemeden geçemeyeceğim. Hiç bir yerde duyamayacağınız kadar "Lütfen" ve "Teşekkür ederim" sözlerini duyacağınızdan emin olabilirsiniz.

Bir arkadaşım, "Londra'yı gezerken hiç acele etme, nasıl olsa bitiremezsin," demişti. Gerçekten de hiç acele etmeden, sindire sindire gezmek gerekiyor. Roma imparatorluk döneminin Londinium'undan Victoria hükümdarlığına; İkinci Dünya Savaşı'ndan günümüze dek üst üste geçmiş zengin bir tarih ve kültürü keşfetmenin oldukça zor olduğuna

karar veriyor, acele etmekten vazgeçiyoruz.

Dünyadaki nüfus hareketliliğinden en çok nasibini alan ülkeler arasında olan İngiltere'nin başkenti Londra giderek daha da popülerleşmekte. Londra'da yaşayan insanların etnik çeşitliliğine bakarsanız adeta bir dünya başkenti gibi. Üç yüz çeşit dil konuşulduğunu okumuştum. Zaten sağa sola baktığınızda göreceğiniz Araplar, Afrikalılar, Çinliler, Filipinliler, Avustralyalılar, Karayiplerden gelenler, Hintliler, Taylandlılar ve daha birçok ulustan insanı görmek olası. Ayrıca Londra'nın yılda on milyon turist ağırladığını

da eklemeliyim. Pahalılığına rağmen bu kadar insanı kendine çekmesi, şehrin bir tılsımı olduğunu düşündürüyor bize.

Bir şehri gezmenin en iyi yolu turistik yerlerden başlamaktır. Önce en ünlülerinden başlayıp daha sonra ara sokaklara dalarak öteki yüzünü tanımak gibi bir alışkanlığımız var. En uygun taşıtla, yani ayaklarımızla gezecek, yavaş da olsa tadını çıkararak hatta sürpriz bir şeyler görme olasılığını da kaybetmeyeceğiz.

Metro ile Trafalgar Meydanı'na ulaşıyoruz. Meydan cıvıl cıvıl! Güvercin besleyenler, bir şeyleri protesto eden protestocular, sokak sanatçıları, müzisyenler ellerinden geleni yapıyor. Nereye bakacağınızı şaşırıyorsunuz. Amiral Nelson'un elli iki metre yükseklikteki heykeli meydanı tepeden izliyor. Meydana bakan kamu binalarının arasında biri var ki görmeden gitmek olmaz. Zaten kapısındaki insan kuyruğu ile kendini gösteriyor. Evet "National Gallery" dedikleri ulusal müze.

Sırada, zaman zaman kraliçeye ev sahipliği de yapan Buckingham Sarayı var. Kraliçenin sarayda olup olmadığını gönderdeki bayraktan anlıyoruz. Kraliçe sarayda ise bayrak göndere çekiliyor. 1702 yılında Buckingham Dükü için yapılmış bu saray, simge yapılardan biri.

Saat 11.30 u bekliyoruz. Sarayda nöbet değişimi yapılacak. Dillere destan bu tören için binlerce kişi meydanı dolduruyor. Sarayın avlusuna bakan parmaklıklar hınca hınç dolu. Herkes fotoğraf makinelerini hazırlamış bekliyor. Atlı polisler güvenliği sağlıyor.

Yaklaşık yarım saat süren tören, bandonun çaldığı melodilerle saat 12.10 civarında tamamlanıyor.

Saraydan ayrılıp biraz yukarıya çıkıyor ve kraliçenin atlarının bakım gördüğü Royal Mews'e geliyoruz. Ahırda kraliyet düğünlerinde kullanılan ve gelinleri taşıyan arabalar sergileniyor. Dışarı çıkıp biraz dinlenmek amacıyla bir *pub*'a giriyoruz. Barda on civarında fıçı bira musluğu var. Garsona sadece bira, dersiniz size "bitter" yani acı dedikleri siyah biradan getiriyor. Mayasına kattıkları şerbetçiotu nedeniyle biraz acımsı olan bitter biranın adına hiç de uymayan bir tadı var. Gayet yumuşak ve meyvemsi! En çok içtikleri birayı "Ale" olarak adlandırıyorlar. Bizim bildiğimiz, alıştığımız biranın adı ise "Lager". Bira isteyenler çeşmelerin üstünde yazan isimleri söyleyerek istiyorlar. Ortaya bir karışık yap da diyebilir, hiçbirinin tadından mahrum kalmayabilirsiniz. O zaman, yarım pint dedikleri 250 ml'lik

Londra'da, en eskisi beş yüz yaşında olmak üzere beş binden fazla pub olduğu söyleniyor.

küçük bardaklarla sekiz çeşit birayı masanıza diziıyorlar.

Londra'da, neredeyse bütün *pub*'lar çok güzel dekore edilmiş. En eskisi beş yüz yaşında olmak üzere beş binden fazla *pub* olduğu söyleniyor. Biz, daha yürüyecek çok yolumuz olduğu için bira tadımını daha sonraya erteliyor, kahve ile yetiniyor ve yine sokaklara atıyoruz kendimizi. Hedefimizde, 1065 yılında yapılan ve dört yüz yıl kraliyet

ailesine ev sahipliği yapan Westminster Palace (saray) var. Sarayın sadece Avam Kamarası ve Lordlar Kamarası halka açık. Bir yanda Victoria Tower, diğer yanda Big Ben saat kulesi. Londra'nın kalbindeyiz sanki. Big Ben adının, kulenin adı olmayıp kuledeki on üç buçuk ton ağırlığındaki çanın adı olduğunu not ederek nehir kenarına iniyoruz.

Nehrin diğer yakasında, Parliament Meydanı'nın tam karşısında bulunan ve neredeyse tüm Londra'dan görünen, dünyanın en büyük dönme dolabına yöneliyoruz. Yüz otuz beş metre yüksekliği ile gökyüzünü delen dönme dolap ağır ağır dönüyor. Bir turu yarım saatte tamamlıyor ve hatırı sayılır bir bilet ücreti gerekiyor. En ucuz standart bilet elli Türk lirası civarında. Hizmette sınır yok. Eğer küçük bir servet ödemeyi göze alırsanız akşam yemeğini dönme dolapta, özel bir kapsül içinde ve Londra'ya 135 metre yüksekten bakarak yiyebilirsiniz. Resmi adı "British Airways London Eye" olan dönme dolabın çapı 424 metre ve 1600 ton ağırlığında.

Abbey'e çeviriyoruz. İngiltere ve İngilizler için çok önemli olaylara tanıklık etmiş bu mabette bir de ünlü ve önemli insanların yattığı mezarlık var. Krallar, kraliçeler, en büyük devlet adamları, bilim adamları, askerler, müzisyenler ve edebiyatçılar bu mezarlıkta yatıyor. Dokuz yüz yıldan bu yana bütün kraliyet düğünleri burada yapılıyor. Hâlâ ibadete açık. 31 metre yüksekliğindeki batı kapısından geçtiğimizde karşılaştığımız ilk ve en çok ziyaret edilen mezarın adsız bir askere ait olması ilgi çekici. Üzerinden yürünmesi yasak olan tek mezar da bu zaten. Kraliyet alayı bile bu mezarın etrafından dolaşmış. "Tomb of the unknown warrior", yani, adı bilinmeyen savaşçının mezarı olarak isimlendirmişler. Kilisenin iç tarafında VII. Henry şapeli var. Muhteşem bir ahşap işçiliği ile yapılmış oymalarına ve duvar işçiliğine hayran olmamak mümkün değil. Tüm şapel Bath şovalyeleri tarikatının bayrak ve sancakları ile süslü.

Dışarı çıktığımızda acıktığımızı hissediyoruz. İngilizlerin ulusal yemeği

"Fish and Chips" yemek niyetindeyiz. Yani bildiğimiz mezgıt balığı, yanında da patates ve tabii buz gibi İngiliz birası, Ale. Yemeğin lezzetine lezzet katan bir şey daha var ki o da *pub*'ların atmosferleri. On dört yaşından küçüklerin girmesi yasak olan bu *pub*'larda, on sekiz yaşından küçükler alkollü içki de verilmiyor.

İkinci Dünya Savaşı'nda, Alman bombardımanı sonucu yerle bir olan, şimdi ise karakersiz binaların, iş merkezlerinin ve gökdelenlerin bulunduğu "City of London"u gezilecek yerler listemizin dışına atıyoruz. İş günleri dışında hayalet şehir haline gelen bölgede eskiye dair hiç bir şey kalmamış gibi. Savaş, bu eski bölgenin hafızasını bile silmiş sanki.

Sevimli ve şık mimarisi ile insanı kendine hayran bırakan "Tower of London"un önüne geldiğimizde güneş devrini tamamlamış, Thames Nehri'nin suları karşı yakadaki binaların silüetlerini yansıtmaz olmuştu. Tarihi, kanlı ve korkunç hikayelerle dolu Tower of London, yapımının üzerinden geçen

Resmi adı "British Airways London Eye" olan dönme dolabın çapı 424 metre ve 1600 Ton ağırlığında.

dokuz yüz yıl boyunca zaman zaman kraliyet sarayı, hapisane, işkencehane ve idam yeri olarak kullanılmış. Yılda iki milyon ziyaretçi alan kule-sarayın surlarında ilginç ve renkli kıyafetleri ile ilgi çeken ve adına “Beefeaters” denilen muhafızlar dolaşüyor. XIX. yüzyılda etrafındaki hendek doldurulmuş ve yemyeşil bir bahçeye çevrilmiş.

Oyalandan, Londra'nın simge

yapılarından “Tower Bridge”e yöneliyoruz. Gotik taş işçiliğiyle İngilizlerin gurur duyduğu yapılarından biri de bu tarihi “Kuleli Köprü”. Cıvıl cıvıl insan kalabalığı ile birlikte köprüyü geçip tekrar geri dönüyoruz. Akşam olmak üzere. Piccadilly Circus'a gidip şehir ışıklarının izini süreceğiz. Ama önce bir kahve içerek enerji toplamak niyetindeyiz. Adım başı rastladığımız *pub*'lardan birine giriyoruz. Siparişimizi verip beklerken bir yandan da gördüklerimiz hakkında yorumlar yapıyoruz. Biraz önce siparişimizi alan garson bize doğru geliyor, eli boş. “Abi, siz Türk müsünüz?” diyor. Sahibinin de Türk olduğu bir *pub* bulmuşuz. Malum sohbet başlıyor. Kahvelerimizi içip, İzmir kökenli Giray ile vedalaşıyoruz.

Göz alıcı neonları, dev mağazaları, alışveriş caddeleri, sokak müzisyenleri ile insanların en önemli uğrak yerlerinden biri olan “Piccadilly Circus”, yüz yıllık ışıltısını ve cazibesini hiç kaybetmeden tüm canlılığıyla insanları kendine çekmeye devam ediyor. Bu kadar

Göz alıcı neonları, dev mağazaları, alışveriş caddeleri, sokak müzisyenleri ile insanların en önemli uğrak yerlerinden biri olan “Piccadilly Circus”, yüz yıllık ışılığını ve cazibesini hiç kaybetmeden tüm canlılığıyla insanları kendine çekmeye devam ediyor.

kalabalık tabii ki bir o kadar da gürültü demek. Biraz ötesinde bulunan başka bir kalabalık meydan “Leicester Square”de de gişe filmleri oynatan sinemalar ve gece klüpleri var. Bütün akşamı burada geçirip yorgun argın otelimize dönüyoruz.

Ertesi güne, yine aynı güzel sarışının verdiği kahvaltı ile başlıyoruz. Bu gün yolculuğumuza Hyde Park’tan başlayacağız. Parkın Marble Arch köşesindeki “Speakers’ Corner” en çok merak ettiğimiz yerlerden biri. Önceki yıllarda halk gösterilerinin yapıldığı yer olan bu köşe, şimdilerde sadece pazar günleri söyleyecek bir sözü olanların, bir yükseltiye çıkarak konuşma yaptıkları yer olarak kullanılıyor. Oraya vardığımızda belediye görevlisi olduğunu sandığımız birileri kamyonetle getirdikleri kürsü, sandalye, şezlong gibi eşyaları çimenlerin üzerine diziyordu. Biraz yürüyünce parkın içindeki Serpentine adlı yapay göle ulaşıyoruz. Gölde gezinti yapan kayıklar çok hoşumuza gidiyor. Sabah kahvemizi, Gölde gezen kayıkları seyrederek içiyoruz.

1 milyon 380 bin metrekare büyüklüğü ve konumu ile Londra’nın akciğerleri gibi algılanan Hyde Park, binlerce ağaca, kuşa, sincaba ev sahipliği yapıyor. Kraliçe’nin bile bazen yürüyüş için buraya geldiği, herkesin severek, koruyarak yaşadıkları bir yaşam alanı. Festivaller burada düzenleniyor, her türlü şenlik burada yapılıyor. İçinde gölet, gölette adası, Peter Pan heykeli, sincaplar, kuğular, ördekler ve daha bir sürü canlı özgürce yaşıyorlar. Bir saat kadar daha parkın başka bir köşesinde kurulu panayır tipi hediyelik eşya dükkanlarında oyalanıp, derin derin nefes alarak parktan çıkıyoruz.

Kensington Caddesi tarafından çıktığımız için karşımıza; Kraliçe’nin çok sevdiği ancak genç yaşta kaybettiği için kırk yıl yasını tuttuğu kocasının anısına yapılan

“Albert Memorial” anıtı ve hemen karşısında kubbesiyle dikkat çeken “Royal Albert Hall” çıkıyor. Hızlı adımlarla Thames Nehri kıyısına inmek üzere yola koyuluyoruz. İngilizlerin “Under Ground” dedikleri metro ile birkaç dakikada London Eye dönme dolabının hemen yakınındaki iskeleyle ulaşıyoruz. Nehirde *cruise* denilen teknelere binerek gezinti yapmak niyetindeyiz. Sekiz buçuk pound, yani yaklaşık yirmi beş lira

ödeyerek, bir saatlik tur için biletlerimizi alıyor ve tekneye biniyoruz.

Kuru bir ayaz var. Fotoğraf çekebilmek için güvertede durmak zorundayım. Şehri bambaşka bir açıdan görmek, muhteşem yapıların fotoğraflarını çekebilmek için harika bir yolculuk oluyor bu kısa gezi. Tate Modern, St Paul’s Cathedral, The City Of London School, Tower Of London, Tower Bridge, birçok tarihi bina ve köprü ile London Eye, Big Ben ve Houses Of Parliament ‘i de görme imkânı buluyoruz. Açıkta kalan yüzüm ve ellerim soğuktan morarmaya yüz tutmuşken gezi bitiyor. Ama olsun, şimdi bile çektiğim fotoğraflara değdi doğrusu, diye düşünüyorum.

Nehri gören sıcak bir *pub*’ın cam kenarında, sıcacık kahvelerimizi yudumlarken buluyoruz kendimizi. Günler kısa, çabucak akşam oluyor. Günün nasıl geçtiğini anlamadık. Yorulduk, acıktık. Dünden gözümüze kestirdiğimiz, Hammersmith metro istasyon meydanındaki bir lokantaya gideceğiz. İki yüz yıllık tipik bir İngiliz restoranı. Oturduğumuz sandalyeler, masa, duvardaki tablolar ve yer döşemesi

Başka bir müzeye gittiğinizde bilet alıp içeri girersiniz. Burada ise durum tam tersi. Bileti alıp dışarı çıkıyorsunuz!

çok eski ama bir o kadar da zevkli ve uyumlu. Bizi karşılayan garson kız, üst katta meydana bakan pencere kenarında bir masa gösteriyor. İşte şimdi Londra'dayım, diyorum içimden. İngiliz kibarlığı ve zevki ile bütünleşmiş bu mekânın huzuruna varıyor ve beyaz şarap eşliğinde enfes bir akşam yemeği ile günü bitiriyoruz.

Son iki günümüzün ilki olan bu günü, önceden rezervasyon yaptırdığımız bir yolculuğa ayırdık. Piccadilly'ye açılan caddelerden birinden konforlu bir otobüs ile hareket ediyoruz. Gidiş-dönüş toplam üç yüz kilometre yolumuz var. İlk durağımız Windsor Castle, yani Windsor Sarayı. Dokuz yüzyıl hanedana hizmet ve tanıklık etmiş bu sarayda İngiliz Kraliyet ailesine ait bir çok eser sergileniyor. Fotoğraf çekmek yasak. Zümrüt, elmas ve yakutlarla süslü hançerler, oymalı işlemeli gümüş kaplı tüfek ve tabancalar, şövalyelerin zırhları ve çok özel sanat eserleri

ziyarete açılmış.

Yeniden yola çıkıyoruz. Otobüsümüz homurdanarak yönünü "The Roman Bath" yani Roma hamamına çeviriyor. Adeta küçük bir İtalyan kasabası gibi. Sarı boyalı binalar, panayırlar, sokak sanatçıları. M.S. 43 yılında Romalıların İngiltere'yi işgal etmesinden sonra yapılan bu hamam, daha sonraları şifalı su merkezi olarak kraliyet ailesine de hizmet etmiş.

Yeniden yola çıkıp asıl hedefimize kavuşuyoruz. Salisbury şehrinin altı kilometre dışında adına "Stonehenge" denilen dünya miras listesinde kayıtlı, yaklaşık beş bin yıllık dikili taşların bulunduğu tarihi alana giriyoruz. Salisbury Düzlüğü'nde bulunan, eski zamanlarda dinsel törenler için kullanılan ve Kelt rahiplerinden oluşan bir sınıf olan Druid'lere atfedilen büyük taşlardan oluşan bir çember bu Stonehenge. Yontularak

düzgünleştirilmiş ve dışarıdan bu bölgeye taşınmış, dik konumundaki halen 17'si ayakta duran 30 taştan oluşuyor.

Stonehenge'in çemberini bölen ve yapının girişinden geçen eksen, yaz dönencesindeki gün doğumuna (21 Haziran) doğru konumlandırılmış. Buna karşılık, İrlanda'da yaklaşık olarak aynı zamanlarda inşa edilen ve benzer bir yapı olan Newgrange anıtının kış dönencesindeki gündoğumuna (21 Aralık) yöneltilmiş olmasını da not ettikten sonra çevreyi dolaşmaya başlıyoruz. Hava çok soğuk. Rüzgar bıçak gibi kesiyor. Biletlerimizi ve audio elektronik rehberimizi alıp taşların bulunduğu araziye giriyoruz. Başka bir müzeye gittiğinizde bilet alıp içeri girersiniz. Burada ise durum tam tersi. Bileti alıp dışarı çıkıyorsunuz!

Üç metreden yüksek, dikine duran taşlardan oluşan Stonehenge, göz alabildiğince uzanan Salisbury düzlüğündeki tek yükselti. *Sarsen* ve *lintel* olarak adlandırılan iki grup taş Stonehenge çemberini meydana getiriyor. *Sarsen*'lerin her biri yirmi altı ton ağırlığında ve hepsi üç metrenin üzerinde bir yüksekliğe sahip. Bir çember oluşturacak şekilde dizilmişler. *Lintel*'ler ise her biri altı ton ağırlığında ve yatay olarak, giriş gibi *Sarsen*'lerin üzerine yerleştirilmişler. Çemberin iç kısmında ise benzer taşlardan oluşturulmuş olan başka bir iç çember

daha var. Peki bu taşlar ne işe yaramış acaba, diye düşünebilirsiniz. Otobüste yol boyu hiç susmadan konuşan rehberimiz bu soruyu, "İki teori var," diyerek yanıtlıyor: "Birincisi; Astronomi bilimi için. Bu en güçlü olasılık. Çünkü günümüzde astronomlar Stonehenge'in şifresini çözerek 56 yıllık ay ve güneş tutulma döngüsünü keşfettiler. Güneşin ve ayın hareketlerinin Stonehenge'in yapısı içine yansıtıldığını buldular. Stonehenge çevresinde bulunan taşların ya da deliklerin hepsi döngünün içinde farklı günleri ya da yılları temsil ettiği artık biliniyor," diyor ve ekliyor; "İkinci teori de, bazı insanlar buranın gizli bir tapınma yeri olduğunu söylüyor." Kısaca anıt binyıllardır koruduğu gizemli havayı bugün de devam ettiriyor.

Aklıma Şanlıurfa'da, değerini bulamamış, yeterli tanıtımını yapamadığımız, neolitik döneme ait ve 11 bin 500 yıllık geçmişe sahip olan, dünyanın en eski tapınağı olarak bilinen Göbeklitepe geliyor. Derin bir iç çekip Stonehenge taşlarının etrafında dönmeye devam ediyoruz. Hızlı hızlı fotoğraflarımızı çekip daha fazla üşümeden otobüse koşuyoruz. Otobüsümüz güneş batarken hareket ediyor. Londra'ya döndüğümüzde hava kararıyor. Piccadilly'de otobüsten iniyor, bir şeyler atıştırdıktan sonra yorgun bir halde otele dönüyoruz.

Sabah yine "Best model of London" kızımızın verdiği kahvaltı ile güne başlıyoruz. Londra'da son günümüz. Günlerden Pazar. Kahvaltıdan sonra otelden çıkıp, beş dakikalık bir yürüyüşten sonra Hammersmith metro istasyonuna kavuşuyoruz. Amacımız bu günü çarşı pazar gezerek geçirmek. Pazar günleri Liverpool Sokağı'nda "Old Spitalfields Market" adında büyük bir pazar kuruluyor. Renk renk, çeşit çeşit tasarım ürünleri, incik boncuk, takı, tekstil ve daha neler neler. Buradan başka Camden Town'daki Camden Market'i ve Notting Hill'deki Portobello Marketi de görmek gerekiyor. Portobello Market, Londra'nın çok güzel bir

Şanlıurfa'mızdaki hakettiği değeri bulamamış ve halen yeterli tanıtımını yapamadığımız, neolitik döneme ait ve 11 bin 500 yıllık geçmişe sahip olan dünyanın en eski tapınağı Göbeklitepe'yi hatırlıyoruz...

bölgesi. Amsterdam'ı hatırlatan, rengarenk ve kutu kutu evleri var. Camden Town ise başka bir ilginç yer. Uçuk kaçık ve marijinal diyebileceğimiz her şey burada. Çeşit çeşit insan, tarz, tip hepsi buraya toplanmış. İnsan nereye, kime bakacağını şaşırıyor.

Bu günümüzü Londra'nın pazarlarını, arka sokaklarını, çarşılarını gezerek tamamlayıp biraz erken denilebilecek bir saatte otelimize dönüyoruz. Valizlerimi toparlayıp, hazırlık yapacağız. Gönülsüz geldiğim Londra'dan üzülerek ayrılacağım hiç aklıma gelmezdi. Şimdiden Londra'ya yeniden gelme planlarını yapmaya başladım bile.

Her ülke, her şehir için söylenen "Yapmadan, görmeden dönme!" listeleri vardır. Tabii İngiltere'den de yapmadan dönülemezcek bazı şeyler var. Örneğin *fish&chips* yemeden, çay kültürünü gözlemlemeden, tiyatrolara gitmeden, sergileri müzeleri gezmeden, köşebaşı publarda *happy hours* keyfini yaşamadan, alışveriş yapmadan dönmek olmaz. İşte size görmeden dönmeyin, diyebileceğim

kısa bir öneri listesi.

Buckingham Palace, Victoria Memorial, Trafalgar Square, National Gallery, Wellington Arch, London Eye, Tower Bridge, Hyde Park, Tower of London, Science Museum, Royal Albert Hall, Albert Memorial, London Zoo, Westminster Abbey, Imperial War Museum, Victoria ve Albert Museum, Madame Tussaud Museum (Balmumu Heykel Müzesi), See Life Aquarium, Thames Nehri tekne turu, Big Ben saat kulesi, Houses Of Parliament, Natural History Museum, British Library (Ulusal kütüphane), British Museum, St Paul's Cathedral, Museum Of London, Oxford Street (Alışverişin kalbi), Piccadilly Circus, Harrods Alışveriş Merkezi, ve Camden Town...

Gezenlere,

Gezmek isteyenlere,

Gezmesini bilenlere,

Bitmeyen yolculuklar diliyorum.

mkureli@gmail.com

OPTİSYENİN

E-DERGI
Sayı: 57 TEMMUZ 2018
SESI
Optik Magazin Dergisi

XX
minimix
memory eyewear

